

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, SPALIO – OCTOBER 27, 2012 • Vol. CIII Nr. 127

Kaina 2 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-26-12

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

LR garbės konsulės dovana katedrai – 5 psl.

- Bažnyčios pasiuntinybė – 2
- Rinkimai JAV: išrinkime lietuvi – 2, 13
- Pavykusi provokacija – 3
- Kuris kelias? – 3, 14
- Apmąstymai iš Ellicott miestelio – 4
- Seattle, WA „Lanko“ stovyklos svajonių komanda – 4–5
- Iš Ateitininkų gyvenimo – 6
- Lietuvės farmacininkės JAV – 7
- Sportas – 8
- Tarsi nematytos žvaigždės švystelėjimas – 9
- Apžvalgos – 10

Valiutų santykis
1 USD — 2.64 LT
1 EUR — 3.45 LT

Lietuvos istorikei – garbinga Vokietijos premija

Magdeburgas (ELTA) – Istorikei, Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų direktoriaus pavaduotojai, Vilniaus universiteto docentei dr. Jolantai Karpavičienei Magdeburge, Vokietijoje, įteikta šių metų Eike von Reggow premija. Tai pirmasis mūsų šalies mokslininkų, tyrinėjančių Lietuvos istorinę raidą Europos kontekste, pripažinimas tarptautiniu mastu.

Magdeburgo šv. Jono bažnyčioje įvykusiose premijos įteikimo iškilmėse laureatė skaitė paskaitą „Saksų veidrodis ir Magdeburgo miesto teisė: istoriniai-kultūriniai ryšiai tarp Vidurio Vokietijos ir Lietuvos”.

Eike von Reggow buvo XII a. pab.–XIII a. pr. gyvenęs vokiečių riteris, teisės rinkinio „Saksų veidrodis” sudarytojas. Šis teisinys, vėliau išplėtotas ir patobulintas, buvo vienas iš saksų-Magdeburgo teisės šaltinių. Jis taikytas ir Lietuvos Didžio-

Vilniaus universiteto docentei dr. Jolantai Karpavičienei Magdeburge įteikta šių metų Eike von Reggow premija. ELTA nuotr.

sios Kunigaikštystės savavaldžių miestų juridinėje praktikoje. Eike von Reggow vardu pavadinta premija nuo 1998 m. skiriama Vokietijos ir užsienio mokslininkams, kurių tyrimai prisideda prie Elbės regiono kultūros

ir istorijos gilesnio pažinimo, Vidurio Vokietijos praeities ryšių su kitomis Europos dalimis atskleidimo. 1998–2010 m. šią premiją yra gavę 10 profesorių iš Vokietijos, Lenkijos ir Vengrijos.

Lietuva pristatyta garsiaame JAV universitete

Washington DC (LR ambasados JAV) – Šių metų spalio 23 d. Lietuvos Respublikos ambasada JAV kartu su Washington Tufts University alumnų asociacija surengė Lietuvos pristatymą garsaus JAV Tufts University absolventams, šiuo metu dirbantiems JAV federalinės administracijos įstaigose, verslo įmonėse, nevyriausybinėse organizacijose, žiniasklaidoje. Renginyje dalyvavę Boston, Massachusetts valstijoje, įsikūrusio Tufts University absolventai

buvo supažindinti su Lietuvos istorija, šalies ekonomine politika, investicine ir verslo aplinka, jiems pristatyti Lietuvos užsienio politikos įvykiai ir svarbiausi uždaviniai, artėjantis Lietuvos pirmininkavimas ES Tarybai.

Renginio metu Lietuvos diplomatai pabrėžė Lietuvos geografinės padėties privalumus tarptautiniam verslui, Lietuvos transporto srities teikiamas galimybes verslo plėtrai Rytų Europos regione, pasidalino žy-

mių JAV bendrovių plėtros ir investavimo sėkmės istorijomis Lietuvoje. „Tikslingos Lietuvos vyriausybės investicinės priemonės paskatino ne vieną tarptautinę bendrovę išplėsti savo investicijas Lietuvoje informacinių technologijų, sveikatos ir gyvybės mokslų bei inžinerinėje srityse. Lietuvos universitetai bei verslo ir mokslo slėniai yra puiki terpė kurtis naujiems verslams”, – renginio metu sakė LR ambasadoriaus JAV pavaduotojas Simonas Šatūnas.

Kanados lietuvių romanas taps filmu

Čikaga (ELTA) – Lapkritį Lietuvos knygynuose pasirodysiantis naujausias Kanados lietuvių rašytojo Antano Šileikos romano „Underground” (2011) lietuviškas vertimas („Pogrindis”) gali tapti filmu – teises ekranizuoti šią knygą įsigijo „Donelos studija”. Šiuo metu kuriamas pirmas būsimo filmo scenarijaus variantas – jį rašo rumunų kilmės australas Josif Demian ir japonas Arthur Tanaka, dalyvaujant rašytojui Alvydui Šlepikui ir režisieriui Tomui Donelai. Režisierius tikisi, kad padedant tarptautinei kūrybinei komandai, dramatišką Lietuvos pokario ir pasipriešinimo istoriją pagaliau pavyks papasakoti taip, kad ją suprastų ir teisingai įvertintų ne tik lietuviai,

bet ir likusi pasaulio dalis.

Filmo projektą visapusiškai palaiko Čikagoje įsikūrusi Amerikos lietuvių organizacija „National Lithuanian American Hall of Fame”, kuri lapkričio 3 d. 2 val. p. p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago IL 60629) rengiasi pristatyti knygą ir filmo idėją, dalyvaujant rašytojui A. Šileikai ir režisieriui T. Donelai.

Angliškai rašančio A. Šileikos romaną „Pogrindis” lietuviškai leids leidykla „Versus aureus”, į lietuvių kalbą išvertė Irma Šlekytė. Kitų metų vasarį rašytojas žadėjo dalyvauti Vilniaus knygų mugės renginiuose.

Romano originalą 2011 m. pa-

vasarį išleido Kanados leidykla „Thomas Allen Publishers”, ir tais pat metais jis buvo išrinktas į geriausių 2011 metų Kanados knygų šimtuką.

Jeį vienas kelias užkirstas, kodėl kito nepaieškoti. Jeį vienos durys uždarytos, kitas sau prasiręškime, jeį vienas langas užkimštas ir užkaltas, kitą sau darykimės, kad šviesą sau įneštume – Iš Pal. J. Matulaičio „Užrašų”

DRAUGAS 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Praėjusio mėnesio viduryje internetu atskriejusi žinutė apie Baltimore lietuvių rengiamą pokalbį-diskusiją dėl Lietuvių namų (LN) ir jų veiklos pagyvinimo patraukė ne vien mano dėmesį – rugsėjo 21 dieną, penktadienį, į Baltimore LN Klevo salę, į diskusiją „Atgaivinkime Lietuvių namus“ susirinko nemažas būrys šiems namams neabejingų žmonių.

Paprastai diskusijos rengiamos, kai iškyla kokia nors problema, kai reikia spręsti klausimus, į kuriuos lengvų atsakymų neturima. Ne kitaip atsitiko ir su diskusija dėl LN. Nors po įvykusios diskusijos telefonu kalbintas Baltimore LN valdybos pirmininkas Gintaras Bukauskas sakė, jog mintis surengti diskusiją kilo spontaniškai, tačiau tokios diskusijos būtinybė, atrodo, brendo jau kuris laikas. Ne viename ši pavasarį naujai suburtos LN valdybos posėdyje pasigirdavo balsų, jog LN nieko nevyksta, jog visuomeninė-kultūrinė veikla yra apmirusi. Surengti diskusiją paskatino ir tai, kad į naują valdybą atėjo trys nauji nariai, kuriems, LN valdybos pirmininko teigimu, „tikrai iškilo daug klausimų dėl LN veiklos“. Tad vieną dieną nuskambėjus pasiūlymui surengti pokalbį-diskusiją, Bukauskas nesipriešino.

Pasak valdybos pirmininko, buvo svarbu išsiaiškinti, kodėl žmonės neateina į LN, kas yra daroma blogai ir ar galima būtų padėti pataisyti. Ne mažiau svarbu buvo ir noras atsinaujinti bei eiti koja kojon su šia diena. Tiesa, pats Gintaras, LN valdyboje dirbantis jau aštuonerius metus, neslėpė, jog jis ir be diskusijos žinojęs tikrąsias dabartinės padėties LN priežastis. „Bene svarbiausia priežastis, kodėl viskas apmirė, yra tai, kad sumažėjo organizacijų, – teigia Bukauskas. – Sumenkėjus jų veiklai, sumažėjo ir žmonių, besilankančių LN.“ Todėl šiuo metu tikrovė yra tokia, kad, išskyrus didžiuosius renginius, tokius kaip Lietuvos nepriklausomybės šventė ar vieno kito politiko iš Lietuvos sutikimas bei koncertas, LN iš tiesų niekas nevyksta. O visi kažko nori, kažko tikisi, pastebėjo Gintaras. Teisybės dėlei reikia pastebėti, jog su panašia dilema susiduria ne viena JAV lietuvių organizacija.

Tad ko pageidavo diskusijos dalyviai? Pasiūlymų, kurie buvo surašyti net į tris puslapius, pokalbio metu išgirsta didžiausia įvairovė. „Deja, kai kurie jų buvo skirti ne valdybai, kaip antai rengti šaškių-šachmatų turnyrus ir kt.“, – mano susidomėjimą ataušina Gintaras, pridūręs, jog netrūko ir keistų siūlymų. Tarp tokių mano pašnekovas įvar-

Pavykusi provokacija

DALIA CIDZIKAITĖ

dijo siūlymą LN įrengti skelbimų lentą, kurioje būtų skelbiama apie siūlomus darbus, parduodamus namus, kitų lietuviškų bendrovių paslaugas. „Turint omenyje, kad LN beveik visą savaitę yra uždaryti, toks pasiūlymas skamba keistai“, – pakomentavo Bukauskas. Buvo siūloma rengti šokius bei maisto gaminimo pamokas („Siūlė, bet niekas nepasisiūlė rengti“, – pastebėjo Gintaras).

Dar vienas pasiūlymas buvo susijęs su baru, kuris turi leidimą aptarnauti LN narius. Valdyba buvo raginama bendradarbiauti su kitais barais, restoranais, gal net tapti sporto baru. „Mums tai netinka, – sakė LN valdybos pirmininkas, nes pagal įstatymus LN negali aptarnauti žmonių iš gatvės, tik svečius.“ Beje, LN baras šiuo metu veikia tik penktadieniais. Prieš dvejus metus jis dirbo dvi dienas, bet pamačius, kad žmonės nesirenka, nuspręsta sugrįžti prie vienos darbo dienos.

Nemažą skaičių pasiūlymų Bukauskas priskyrė gerų pasiūlymų grupei, kuriems įgyvendinti, deja, bent jau kol kas trūksta žmonių. Štai pasiūlymas steigti lietuvių meno galeriją yra geras, bet kažkas turi užmegzti ryšius su lietuviams menininkais ir galerijomis, turi pradėti tuo rūpintis. Yra noras rengti sudėtingesnius projektus (parodas, dirbti su vaikais), bet ir čia reikia žmonių, pastebi mano pašnekovas. Be to, dėl žmonių trūkumo neretai nukenčia ir LN veiklos kokybė.

Vis dėlto susitikimo nebūta bergždžio. Nuskambėjo ir keletas vertingų bei – svarbiausia – įgyvendinamų pasiūlymų. Vienas iš jų – LN ir jų lankytojams daugiau bendrauti tarpusavyje, nesikratant ir interneto siūlomų galimybių, pvz., „Facebook“. Pageidauta labiau vartoti ir anglų kalbą. („Stengiamės“, – sakė LN valdybos pirmininkas.) Pasigesta ir lankstinukų su informacija apie LN veiklą bei istoriją. Tai, pasak Bukausko, labai gera pastaba, mat tokie lankstinukai tikrai niekada nebuvo sukurti. Yra kur pasistiebtį ir LN lankytojus supažindinant su juose veikiančiomis, tiesa, šiuo metu ir negausiomis, lietuviškomis organizacijomis. „Mes niekad neiškėlėme į viešumą

visų namų veiklos, neparodėme žmonėms, ką jie veikia“, – pripažįsta Gintaras.

Bene labiausiai valdybą sudomino pasiūlymas atgaivinti metinius pokylius. „Man ir pačiam norėtuši tokiuose baliuose dalyvauti“, – prisipažino Gintaras, neseniai vartytose archyvinėse LN metinių pokylių nuotraukose matęs dailiai apsirengusius Baltimore lietuvius.

Nors susitikimo metu netrūko ir skeptiškai nusiteikusių lietuvių, kurių dauguma, pasak Gintaro, priklauso antrajai lietuvių imigrantų bangai, diskusija baigėsi gera nuotaika. Dar daugiau, pasak valdybos pirmininko, pirštais vienam į kitą nebadant buvo pasiskirstyta, kas už ką bus atsakingas. Būsimoose planuose yra LN vidaus sutvarkymas, jo pagražinimas (tiesa, valdybos pirmininkas pastebi, jog seno pastato vidus, jo apgailėtina išvaizda nėra neužkliūna seniesiems lietuviams, o štai neseniai į šalį atvykę lietuviai tai iškart pastebi), apatinėje salėje ruošiamasi sutvarkyti grindis, taip pat nupirkti mokėjimo kortelių skaitytuvą, kuris pravers bare. Tai vis projektai, kurie pareikalauja ne tik nemažai pinigų, bet ir prakaito. „Tie, kurie įsivėlė į tai, pamatys, jog numatytų darbų atlikimas nėra lengvas dalykas – čia neužtenka parašyti kompiuteriu vieną ar du pasiūlymus“, – ilgamete patirtimi dalijosi valdybos pirmininkas.

Bukauskas įvykusią diskusiją laiko pavykusia. „Aš ją laikau provokacija, – juokavo jis. – Dar prieš jai įvykstant, sulaukiau tiek daug klausimų, kas čia bus ir pan.“ LN valdybos pirmininkas pasidžiaugė, jog nors dalis diskusijos dalyvių ne kartą yra pagalvoję ir net garsiai prasitarę apie LN pardavimą, siūlydami vienytis su Washington, DC bendruomene ir statyti naują centrą tarp JAV sostinės ir Baltimore, diskusijos metu pardavimo klausimas nebuvo iškeltas. Ir tai Bukauskas laiko geru ženklu: „Susitikimo tikslas nebuvo priimti sprendimą, ar LN parduoti, bet buvo siekiama nuspręsti, kaip pagyvinti namų veiklą.“

LN valdybos pirmininkas nežada diskusijos metu išsakytų pasiūlymų nukišti į stalčių. Jo vadovaujama valdyba artimiausiuose posėdyje atidžiai peržiūrės pasiūlymų sąrašą, išbrauks neįgyvendinamus projektus ir pasižymės tai, kas realu ir įvykdoma, bei paskelbs rezultatus visuomenei. Tai mažas, bet labai svarbus žingsnis, ieškant kelių, kaip atgaivinti LN ir vėl pradėti burti kadaise buvusį veiklų Baltimore lietuvių telkinį.

NUOMONĖS • KOMENTARAI

Spalio pabaigoje tarptautinio teatro festivalio „Sirenos“ organizatoriai pakvietė į Lietuvą režisierių Romeo Castellucci su spektakliu „On the Concept of the Face, Regarding The Son of God“. Režisierius priklauso tai menininkų grupei, kurie kelią į populiarumą ir materialinę gerovę tiesiasi nepadoriai elgdamiesi su krikščionių tikėjimo simboliais, skaudindami tikinčiuosius. Prisiminkime Madoną, Lady Gaga, Manson, kurie panašiais būdais išgarsėjo ir tapo milijonieriais. Castellucci savo spektaklį Lietuvos žiūrovams pristatė kaip „šventvagišką“. Netrukus lietuviškos žiniasklaidos internetiniuose puslapiuose pasirodžiusios spektaklio ištraukos tapo šventvagiškumo išpūdį tik sustiprino. Maži vaikai mėtė neišku ką į Dievo atvaizdą. Tokie vaizdai žmonėms, kurie augo su pagarba Dievui ir tikėjimo simboliams, kelė liūdesį ir skausmą. Sužinoję, kad šį festivalį finansuoja Lietuvos valdžia mokesčių mokėtojų pinigais, žmonės pasipiktino.

Ar Lietuvos valdžia, atstovaujanti 82 proc. tikinčiųjų mokesčių mokėtojų interesams, daro teisingus sprendimus, kviesdama ir finansuodama režisierių, kuris savo spektaklyje nesugeba (ar sąmoningai tai daro) subtiliau pavaizduoti žmogaus jausmų, o tik mechaniškai išdankant Dievo atvaizdą? Ar padoru spektaklio reklamai, išgarsinimui, skandalo sukėlimui, dėmesio ir režisieriaus darbą atkreipimui, pinigų uždirbimui naudoti daliai žmonių sakralius tikėjimo simbolius?

Lietuvos jaunieji ateitininkai padarė išvadą, kad „yra dalykų, kurių nevalia dergti niekam nei už privačias, nei už valstybės lėšas“ (žr. www.orumas.lt). Jų planas spektaklio metu organizuoti tai-

Kuris kelias?

VITALIJA DUNČIENĖ

kų protestą sužlugo, nes Vilniaus miesto valdžia nedavė leidimo. Todėl tik pavieniai žmonės, kuriems sąžinė neleido likti abejingiems šiam spektakliui, rinkosi prie valstybės išlaikomo teatro pareikšti savo nepritarimą spektaklyje dorkomo Dievo atvaizdo scenai. Tuo metu, kai salėje vyko spektaklis, prie Nacionalinio dramos teatro durų meldėsi ar tyliai protestavo apie 200 žmonių. Ačiū jums, mielieji, kad nunešėte prie visos tautos teatro ir mūsų (išėivių, kaimiečių, iš mažų Lietuvos miestelių, norinčių, bet dėl įvairių priežasčių negalinčių dalyvauti proteste) nepritarimo tokiai meninei išraiškai ženklą.

Kaip ir reikėjo tikėtis, autorius savo spektakliu pasiekė beveik kiekvieno Lietuvos gyventoją ausis ir sudomino juos „uždraustu vaisyumi“. Visi bilietai į spektaklį buvo sėkmingai išparduoti, o paskutinės spektaklio scenos – palydėtos stovinčių žiūrovų plojimais. Žiūrovai parodė pritarimą spektaklio režisieriaus meninės išraiškos būdai ir pareiškė viltį, kad panašių vaizdinių sulauks ir ateityje. „Giliai“ spektaklio mintį pagavę spektaklio žiūrovai (spėju – save laikantys tolerantiškais žmonėmis) užtvindė Lietuvos žiniasklaidą savo mintimis. Savo straipsniuose jie neliaupsino spektaklio, nesidalino surasta „giliaja“ spektaklio išminti-

mi ir dvasiniu patobulėjimu. Jie lenktyniavo tarpusavyje, kuri(s) skaudžiau, tobuliau sugebės paneikinti ir pažeminti savo kaimynus, kurie meną, padorumą, sakralius paveikslus, pagarbą artimam žmogui ir kito žmogaus branginiams dalykams supranta šiek tiek kitaip negu jie. Nepritariantys spektaklio scenai, kurioje Dievo atvaizdas apmėtomas granatomis, o po to apipilamas išmatomis ir galiausiai sudraskomas, buvo išvadinti talibais, fanatikais, turinčiais žibančias akis, badančiais pirštu, nesėjančiais meilės grūdo, fašistais, fundamentalistais, davatkomis, provincialiais... Tokio vertinimo atgarsiai atbangavo net iki Amerikos krantų ir buvo paskelbti „Drauge“. Neteko skaityti nė vieno straipsnio (gal ir buvo, bet nemačiau) „Drauge“, kurio autoriai pasidžiaugtų, kad Lietuvoje atsiranda neabejingų, drąsių žmonių, drįstančių pasipriešinti jų nuomone, netinkamam mažos grupelės valdininkų sprendimui į Lietuvą kviesti tokios meninės išraiškos propaguotojų kūrinius. Todėl rašau šį straipsnį, tikėdama, kad mano mintys šią spragą užpildys.

Dievas neleistų...

Internetiniai komentatoriai prieš spektaklį džiūgavo, kad „tokių spektaklių egzistavimas įrodo, kad Dievo nėra, nes, jeigu jis būtų, tai tokių spektaklių sukurti neleistų“. O aš manau, kad tokie spektakliai yra Dievo dovana, pirmiausia – tikintiesiems. Tai švelnus Dievo priminimas, kad būti krikščioniui (žemės druska), tai nereiškia už-

Nukelta į 14 psl.

APMASTYMAI IŠ ELLICOTT MIESTELIO

Ar Amerikoje taip būtų...

JUOZAS GAILA

Kai gyvenau Lietuvoje (1993–1998) ir kas nors įvykdavo ypatingo, dažnai manęs klausdavo: „Ar pas jus Amerikoje taip būtų?“ Nustebdavo, kai atsakydavau, kad viskas, kas pasaulyje yra geriausia ir blogiausia, yra Amerikoje. Aiškiai matydavau, kad netiki manimi – tuo laiku lietuviams viskas, kas buvo Amerikoje, buvo geriausia ir tobiliausia.

Vykstant bankų krizei Lietuvoje, netikėjo manimi, kad ir Amerikoje panašūs dalykai buvo įvykę su „Savings and Loan Assoc.“ O kai apie tai parašiau „Drauge“, vieno skaitytojo buvau užsipultas, kad netiesą rašau. O kai 2008 m. Amerikos finansinė sistema pradėjo braškėti, Vasario 16-sios minėjime Čikagoje kalbėjęs buvęs Lietuvos kariuomenės vadas aštriai kaltino LDDP, kad ji sukėlus Lietuvos bankelių bankrotus. Kalbėjo angliškai, turbūt, kad visas pasaulis išgirstų, kaip baisu toje Lietuvoje. Bet štai gyvenimo ironija: netrukus Amerikoje masiškai bankrutavo bankai, finansinės institucijos, žmonės prarado pensijas, sukčiai pasigrobė ne milijonus, bet milijardus, o apgaulės Amerikoje sudrebino viso pasaulio ekonomiką. Ir tai įvyko krašte, kuris galėjo pasimokyti iš buvusių finansinių krizių, kuriame buvo įvairūs saugikliai, kad tai neįvyktų, kuris nestokojo pasaulinio garso ekonomistų, finansininkų, net Nobelio premijos laureatų.

Pastaraisiais metais Lietuvoje ypač pagausėjo skundų dėl teismų darbo ir apskritai nepasitikėjimo teisėsauga. Aišku, nepadėjo ir Dalios Grybauskaitės, tapusios prezidentė, sunkiai pateisinamas pasakymas: „Tampame oligarchų ir nusikalstamo pasaulio valdoma valstybė.“ Prasidėjus nelemtiems įvykiams dėl mergaitės Garliavoje, nesusilaikė neįsikūsi ir prezidentė, pareiškusi, kad mergaitę gražinant motinai nebus panaudota jėga. Tai buvo tiesiog paskatinimas „Klonio miniai“ priešintis teismo sprendimui ir mergaitės gražinimui. Taip minia ir darė.

Tarp kitų, į tai reagavo politologas Lauras Bielinis. „Aš stengiuosi nekaltinti apie tą isterišką situaciją Garliavoje. Man atrodo, kad kam ta mergaitė bebūtų atiduota, to vaiko gyvenimas jau dabar yra sugadintas. Jos gyvenimas yra paženklintas. Kalbant apie D. Grybauskaitės pareiškimus, aš manau, kad prezidentė be reikalo užsiima laisvu įstatymų ir teisės aktų traktavimu. Šiandieną laisvai traktuojamas teismo sprendimas, vėliau tokios interpretacijos gali lemti finansinius, politinius sprendimus“, – Lrytas.lt sakė politologas. Buvęs prezidento Valdo Adamkaus patarėjas pastebėjo, kad pirminis demokratijos principas yra minios valdžia. „Toku atveju, Garliavoje yra vykdoma pirminė demokratija. Tačiau be įstatymų, teisės aktų laikymosi tokia demokratija yra pasmerktą.“

Prezidentė aiškiai pasijuto įklimpusi į Garliavos pelkę, todėl į viešumą išėjo su kitu pareiškimu: „Bet Lietuva yra teisinė valstybė ir negalima, kad žmonės verstų pačia

valstybę atsisakyti savo įstatymų, įstatymus galima keisti. Inicijuokime, kovokime, kad jie būtų geresni, bet jų negalima ignoruoti. Išivaizduokit jūs kuris nors: pasiūlysite nevykdyti įstatymo – nemokėti mokesčių. Kas bus su jumis? Arba kaip nors nevykdyti Jungtinių Valstijų įstatymų? Tas pats yra ir su Lietuva, Lietuva yra teisinė valstybė.“

Va, ir ji teigia, kad Amerikoje taip nebūtų, bet ar iš tikrųjų taip? Deja, kelias į teisingumą ir Amerikoje nėra lengvas, ypač kai juo eiti pradeda ir šalies prezidentas. Vos prezidentu tapęs, Barack Obama spaudos konferencijoje, net neturėdamas duomenų apie įvyki, iškvailino Cambridge policiją. Ne tik iškvailino, bet ir darė prielaidą, kad ji rasitinė. Visuomenėje kilus pasipiktinimui, Obama arogancija neleido neteislingai apkaltinto baltaodžio policijos seržanto atsiprašyti – jis pakvietė jį ir įvyki išprovokavusį juodaodį profesorių, beje, Obama draugą, į Baltuosius rūmus susitaikyti prie alaus. Lietuvos prezidentė, atrodo, suprato išsišokusi, bet JAV prezidentas – tikrai ne.

Š. m. vasario mėnedį Florida valstijoje pavakary buvo nušautas iš parduotuvės grįžtantis juodaodis septyniolikmetis Martin Trayvon. Pirmomis žiniomis, jį nušovęs baltasis, savanoriškai saugojęs tą gyvenamąjį rajoną, po trumpos apklausos policijos buvo paleistas. Sukilo ne tik Amerikos juodieji, bet ir jiems pritariantys baltieji, vedini Jesse Jackson, Al Sharpton ir kitų juodųjų aktyvistų ir religinių vadų. Prasidėjo demonstracijos didmiesčiuose, į Sanford miestą, Florida, suvažiavę „Juodųjų panterų partijos“ nariai žygiavo kumščius iškėlę, grasindami kerštu baltiesiems. Televizijoje ir laikraščiuose pasirodė gražaus juoduko nuotraukos – iš jo vaikystės, apsikabinusio tėvo kaklą, futbolisto uniforma. Televizijoje prezidentas Obama išreiškė gilią užuojautą tėvams dėl vaiko žūties ir susijaudinęs tarė: „Jūs žinote, kad jei turėčiau sūnų, tai jis būtų panašus į Trayvon“ (You know, if I had a son, he'd look like Trayvon).

Nedidelio Sanford miesto policijos vadas atsistatydino, nušovimu apkaltintas George Zimmerman buvo suimtas. Paskirta prokurorė tuoj pareiškė, kad jis bus nubaustas. Harvard University teisės prof. Alan Dershowitz apkaltino ją neetišku elgesiu, ši grasina teismu profesoriumi ir universitetui už šmeižtą. Apkaltintojo advokatai pareikalavo paskirto teisėjo pašalinimo dėl šališkumo, jis buvo pakeistas kitu. NBC televizijos kanalas suklastojo apkaltintojo telefoninį pranešimą policijai, kad atrodytų, jog jis yra rasistas. Bet už klastotę turėjo atsiprašyti ir atleisti iš darbo 3 darbuotojus. Taip pat paaiškėjo, kad Zimmerman yra ne baltasis, bet ispanų (latin) kilmės, jo antros eilės močiutė – juodaodė iš Peru, jo šeima bičiuliaujasi su juodaisiais, o jis pats net verslų turėjo su afroamerikiečiu. Saugomas rajonas ne baltųjų, bet mišrus ir ilgą laiką buvo terorizuojamas juodųjų vaikėzų gaujų, kurie plėšė namus, užpuoldinėjo gyventojus, kurie pagaliau su-

būrė savanorius apsaugai, o jiems vadovavo apkaltintasis.

Nušautasis buvo dešimčiai dienų mokyklos nubaustas pas jį atradus marihuanos likučių. Jis atvyko pas savo tėvą, gyvenantį sužadėtinės namė (tėvai išsiskyrę). Visos kitos informacijos apie nušautąjį paskelbimas pirmojo teisėjo buvo sustabdytas, bet antrasis teisėjas, nors tėvams priešinant, leido ją paviešinti (su apribojimais). Tragiško įvykio liudininkai atsisakė ar net pakeitė savo pirminius parodymus. Teismas įvykis tik ateinančių metų birželio mėnesį.

Būtų galima ir suprasti, ir džiaugtis, kad Amerikoje yra tiek branginama žmogaus gyvybė ir kad teisėsauga deda tiek pastangų surasti kaltąjį ir jį nubausti, o didžioji žiniasklaida negaili nei spaudos puslapių, nei radijo ir televizijos laiko nelaimėi garsinti. Štai dienraštis „The Baltimore Sun“ įvykiui tolimojoje Florida valstijoje skyrė ištisus puslapius, aprašinėjo Baltimore mieste rengiamas demonstracijas, skelbė ilgus rašinius, kaip juodųjų sūnų daugiau miršta kūdikystėje, kaip jie diskriminuojami mokyklose, kaip jie negali laisvi vaikščioti, kur nori,

kaip teismuose jie baudžiami didesnėmis bandomis nei baltieji ir t. t.

Bet tame dienraštyje tarp sieksinių straipsnių apie Florida nužudytą jaunuolį buvo galima rasti trumpas žinutes apie nušautuosius Baltimore mieste, o nušaukama kasdien. Iki š. m. kovo 12 d. Baltimore mieste persauta 90 žmonių, džiaugiamasi, kad keturiais mažiau nei pernai. Beveik visi nušautieji yra jauni juodieji, taip pat juodieji jų žudikai ir dažniausiai vieni kitus pažįstantys. Tad kodėl šis liberalus dienraštis su drastiškai mažėjančiu prenumeratorių skaičiumi skiria tiek dėmesio vienam kitoje valstijoje nušautam, kai šio dienraščio aplinkoje beveik kasdien pašaukiamas juodas jaunuolis? Ar tik tada yra tragedija, kai baltasis nušauna juodąjį? Deja, taip. Ir taip elgiasi kone visa didžioji Amerikos žiniasklaida. Krašto vadovas jau tris prabilo, kad jo sūnus, jei jį turėtų, būtų panašus į nušautąjį, bet ar tie šimtai (visos Amerikos mastu) jaunų juodųjų, kasdien nušautų, nebūtų panašūs į jo sūnų? Ar jie prezidentui nepanašūs tik dėl to, kad jie nušauti pačių juodųjų?

(Skaitytojus varginu šia byla, bet joje labai daug panašumo su Garliavos įvykiu ir bylomis Lietuvoje. Apie tai – kituose rašiniuose.)

Juozas Gaila – buvęs JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, PLB atstovas Vilniuje; gaila1@verizon.net

TELKINIAI

Seattle, WA

„Lanko“ svajonių komanda – 2012

NOMEDA LUKOŠEVIČIENĖ

Kasmet vasara apsvainikuoja stovyklos savaite. Ta trečiajį savaitę rugpjūtyje! Neapsiriksiu teigdama, kad ji yra labai vaikų laukiama. Ir jau daug metų. Ir kalbame apie ją ištisai. Ir nuoširdžiai ja džiaugiamės.

Tonya ir Artūrai Floria vadovaujant, šių metų stovykla „Lankas“ lietuviškas tradicijas toliau sėjo ir augino daugiau nei trisdešimčiai vaikų – nuo metinukų iki septyniolikmečių. Gražumėlis. Leisiu sau pasidairyti tarp tų saulėtų dienų ir šį tą jums papasakoti.

Tai kas gi naujo šiais metais? O gi keramikos klasė, kur Neris Palūnienė ir jos dukra Vaiva mokė, kaip susidraugauti su moliu, kaip prikaltinti jį paklusti dar nepatyrusioms rankoms. Dar gal paminėčiau Reginos Vitaitienės rūpesčiu įvykusią lietuviškos duonos užminkymo valandėlę. Taip narsiai puolančių į miltutus dubenis vaikų seniai neteko matyti. Ir dar viena virtuvine paslaptimi pasidalinome, nes nutįsė sūrmiai šiai žadėjo gardų lietuvišką sūrį. Vaikų gaminti lietiniai blynai su varške, varškėtukai ir virtiniai puikiausiai tiko kasdieniniam valgiaraščiui, kurį su didžiuliu organinių produktų kokybės ženklu suredagavo mūsų šeimnininkės: Aušra Vaštakas,

Jūratė Audėjaitienė, Rima Kulikauskas ir Ingrida Sanders.

Vyko užsiėmimai, kurie jau tapo tradicija ir yra labai laukiama stovyklos dalis. Joe Daunoravich vadovaujami vaikai sportavo kasdien. Kas norėjo ramesnių valandėlių, stabtelėjo pas Nomedą ir kūrė meno darbelius. Vyresnieji šiemet klausėsi Irenos Blekytės paskaitų apie religijos vietą mūsų kultūroje, tradicijose, papročiuose. Net Šventų Kūčių vakarą inscenizavome susėdę prie ilgo, baltai užkloto stalo eglių ir pušų pavėsyje. Laužėme pačių vaikų keptą duoną ir linkėjome „Lanko“ šeimynai viso ko geriausio.

Visą savaitę veikęs dramos būrelis penktadienio vakarui padovanojo puikų vaidinimą – „100 zuikių“. Asta Vaičekonienė nuostabiai subūrė skirtingo amžiaus stovyklautojus, ir spektaklis tapo linksmiausia vakaro uždarymo dalimi. Mūsų jauniausieji taip pat paruošė daineles pasirodymo vakarui ir sulaukė audringų plojimų.

Jau antri metai Vytas Leonavičius su būreliu aktyvistų išleidžia laikraštėlį „Lanko žinios“. Tai puiki tradicija. Visas tiražas buvo suskaičiuotas, taigi nusprendėme padovanoti jums puikią progą pasklaidyti šių metų leidinį mūsų bendruomenės „Facebook“ puslapyje. Esame dėkingi Eligijui Staniuliui už pokalbius ir

nuotraukas.

Ne vieną vakarą Austina DeBonte praleido su „Lanko“ dainorėliais, ir jau penktadienį visa stovykla iš visos širdies dainavo visą virtinę dainų. Žinoma, mūsų jaunieji vadovai – Paulina Gaurytė, Jonas Buck, Gabija Vaičekonytė ir Marius Lukoševičius – prie visų užsiėmimų prisidėjo savo neišsenkančia energija, kūrybingumu ir geranoriškumu. Kaip mes būtume išsivertę be jų?

Ir dar. Apie lietuviškus tautinius šokius. Metai iš metų mūsų vaikai šoka ne tik stovykloje, bet ir šokių šventėse, vietiniuose bendruomenės renginiuose. Bet juk ne visi esame gimę šokėjais, ar ne? Šiomet rodėsi, kad Boston mieste vykusios šokių šventės pratėsimas tikrai įvyko „Lanke“. Antradienio vakare buvo tiesiog neįmanoma nutildyti grotuvo, nes iš ten sklindančios lietuviškos polkos tiesiog kilnojo kiekvieno stovyklautojo jau ir taip per dieną nulakstytas kojas. Šoko visi su visais, net tėveliams vaikai neleido sėdėti. Pagalvojau, jei įvyktų stebuklas, ir visos kėdės tyliai tylutėliai būtų išslinkusios iš salikės, niekas nebūtų to pastebėjęs. Šokome kaip pašėlę. Nepaminėjau, kad vyresnieji penktadieniui pristatė puikų „Malūną“. Aha. Kilstelėjote antakius? Tai va, pats tikriausias „Malūnas“ rėžė savo sparnais, pripildydamas plojimų sklidiną erdvę. Pažiūrėjus suprantį, kad „Lietučiui“ auga gražus jaunimas.

Dauguma mūsų stovyklautojų tiesiog jau užaugo čia, „Lanke“. Bet gal ne kiekvienais metais pavyksta atvažiuoti visiems, tad pirmoji diena tampa lyg susipažinimu iš naujo. Ona Johnson ir Julija Vasiliauskas padovanojo stovyklai porą dienų, kupinų sportinių žaidimų. Mergi-

Seattle lietuvių vasaros stovykloje „Lankas“ stovyklavo tikra „Svajonių komanda“!

noms išvažiauvus, stovyklautojai galėjo išties jaustis esą vienos šeimos dalis. Jau ne tik vardus, bet ir pavardes vieni kitų žinojo. O kad net stovyklaudami neužmirštume Londone vykstančios olimpiados, kad Mariaus Markevičiaus filmas „Kita svajonių komanda“ tuoj išvys plačiuosius ekranus visoje šalyje, mes visomis spalvomis irgi marginome savo marškinėlius, ant kurių buvo parašyta „LANKAS Dream Team

2012“. Iš tiesų – mes visi tokie ir esame. Ir žadame dar būti.

Gražu matyti, kai į stovyklos direktoriaus vietą stoja kažkada buvę patys stovyklautojai, kai vadovais pasisiūlo būti irgi neseniai savanoriškai stovyklautojo statusą praradę vaikai. Šiomet su stovykla jau atsišveikino ir ketvertas vyriausių stovyklautojų – Vaiva Palūnaitė, Daumantas Vaštakas, Ema Swires ir David Comeaux. Leisime jiems sėkmin-

gai užbaigti mokyklas, įstoti į universitetus, pasiilgti mūsų ir sugrįžti jaunų vadovų pareigoms.

Netruks pralėkti metai, ir „Lanko“ vairą į savo rankas perims Julija Rankis-Heine. Ačiū jai už tai. Būtent taip žada tikro stovyklautojo širdis – atiduoti dalį savęs, kad galėtum ugdyti lietuvišką dvasią ateinančiose kartose.

„Tulpė Times“,
2012 m. spalio, nr. 3

Washington, DC

LR garbės konsulės dovana JAV sostinės Nacionalinei katedrai

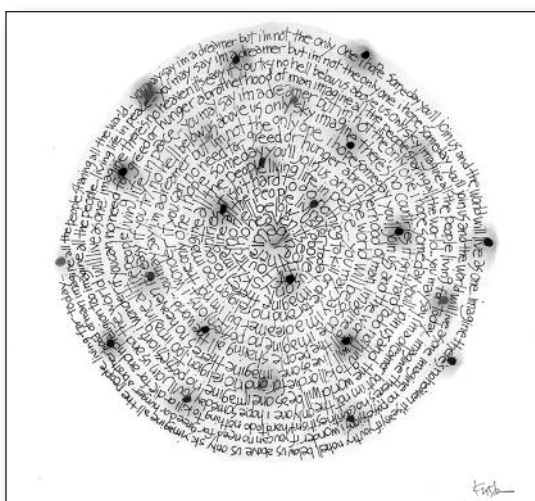
Šių metų spalio 16 d. Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV ir Meksikai Žygimantas Pavilionis ir LR garbės konsulė Philadelphia Krista Butvydas Bard Washington Nacionalinei katedrai visų lietuvių vardu įteikė dovaną – K. Butvydas Bard sukurtą paveikslą „Aleliuja“. Pasak garbės konsulės, „Vienu metu Lietuva buvo žinoma visame pasaulyje kaip šalis, kuri priėmė visų tikėjimų žmones, ir buvo tikros tolerancijos ir įvairių tautų bei tikėjimų bendradarbiavimo pavyzdys. Mūsų kraštas vėl gali vesti pasaulį taikos taku ir Dievo vardu.“

Nors, kaip sako K. Bard, Washington Nacionalinė katedra oficialiai priklauso Episkopų Bažnyčiai, tačiau ji yra atvira visoms religijoms. „Joje vietą randa visų tautų ir tikėjimų meno kūriniai, kurie yra savotiškos maldos. Mano nuomone, tarpreliginis bendravimas yra labai svarbus, ypač jei norime taikos pasaulyje“, – įsitikinusi garbės konsulė, dailininkė K. Bard.

Paveikslas „Aleliuja“ yra dalis K. Bard parodos „Šventi žodžiai“, š. m. gegužės 3 d., Amerikoje švenčiamos kaip Nacionalinė maldos diena (National Day of Prayer), atidarytos LR ambasadoje Washington, DC. Paroda yra metafizinių darbų ant popieriaus serija, meditacija, raginanti žiūrovą apmąstyti dvasinius dalykus. Daugiau apie tai: <http://www.kristabard.net>

Tą pačią dieną JAV sostinės Nacionalinėje katedroje visuomenei buvo parodytas kitas K. Bard paveikslas „The Names of God“. Jis katedros centre „Center For Prayer and Pilgrimage“ kabėjo iki praeitos savaitės. Šiandien šį kūrinį iki sausio mėnesio galima pamatyti LR ambasadoje Washington, DC. Iš ten paveikslas keliaus į LR garbės konsulės sūnaus gimnaziją Maine valstijoje, kur bus pakabintas gimnazijos koplytėlėje.

„Draugo“ info

Paveikslą įteikė LR ambasadorius JAV Ž. Pavilionis ir LR garbės konsulė K. Bard (d.).
LR ambasados JAV nuotr.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Darbų puokštė ateitininkų gimtadieniui

Štai vėl turime žinių apie veiklią Papilės Šv. Aloyzo ateitininkų kuopą. Mielieji išėjusieji ateitininkai, pasekite idėjas draugų kūrybingumu tėvynėje ir pasiryškite pasidalinti savo nuveiktais darbais su „Draugo“ skaitytojais.

Pačiame spalio viduryje Papilės Simono Daukanto gimnazijos Šv. Aloyzo ateitininkų kuopa šventė savo gimtadienį, šiemet – jau septyniolikta. Ši katalikiško jaunimo organizacija skiriasi nuo kitų mokyklose veikiančių būrelių, kurie savo veiklą apriboja darbo dienomis ar devyniais ugdomojo proceso mėnesiais. Ateitininkams savaitgaliai, atostogos ir vasaros mėnesiai – pats karščiausias darbymetis, kurio metu jie auga dvasiškai, tobulėja intelektualiai, stiprėja fiziškai, kuria meniškai – žodžiu, stiebiasi visapusiškai besivystančios asmenybės. Ir tos veiklos nebepavadinsi repeticija, treniruote ar užsiėmimu – tai gyvenimo būdas.

Susėdę kuopos kambarėlyje prie nuotraukų albumais, stovyklų plakatais, dienoraščių, žurnalais ir laikraščiais apkrauto stalo, ne tik gėrimės, bet ir stebimės savo gausių ir margaspalvių veiklų puokšte. Maloniomis spalvomis puikuoja tradiciškai ateitininkų organizuota Motinos dienos šventė visoms Papilės parapijos motinoms, kai savo rankomis padarytais pavasariškais saldziaiduriais žiedais pasidabino daugiau kaip šimtas papilėniškių mamų, močiūčių. Liūdnesnis augalėlis primena darbinę kapų tvarkymo akciją „Vienišas Motinos kapas“. Tėvo dieną vaikų padaryti žiedai papuošė tądien Šv. Juozapo bažnyčioje susirinkusius parapijos tėvus, senelius. O štai ir miško kvapo gėlė – po keleto dienų miškų tankmėje esančią Agailių bažnytelę savo organizuotos tautos kalbos metu taip pat papuošėme

Papilės ateitininkai „Lokės pėdoje“ pasiruošę išbandymams.

gėlėmis, išlaisvinome langus, palanges nuo dulkių, apjuosėme šventovę jaunatviškais giesmėmis. Tą patį savaitgalį vykome Kaunan – Maironis, Vytautas Didysis, Soboras, Rotušė, Prisikėlimo bažnyčia, Katedra, Aklųjų muziejus, Laisvės alėja ir... Europos baikerių šventė. O po pietų – valios, fizinių jėgų ir ištvermės išbandymas nuotykių parke „Lokės pėda“. Šis žiedas dwellkia jūra... nes birželio pradžioje, vykdydami Akmenės rajono savivaldybės Sveikatos tarybos finansuotą projektą „Gyvenk sveikai – būsi sveikas“, Palangoje

organizavome jau per 15 metų tradicine tapusią savo kuopos sveikatingumo, šeimyniškumo kūrybinę poilsio stovyklą, be kurios tikriausiai nė vienas Papilės ateitininkas neišsivaizduotų savo vasaros. Baltu gulgės žiedu puikuoja Žemaičių Kalvarijos katedra, į kurią liepos septintą iš Sedos dulkėtai Žemaitijos keleliais piligrimais traukėme į Jaunimo dienos renginį, vainikuotą naktine Žiburių vigilija. O štai ir jaunučių puokštelė iš Berčiūnų ateitininkų stovyklos, kur turiningai poilsavo mūsų kuopos mažiausieji. Ryškus penkiapalės tulpės žiedas mena Kauną, kur Ateitininkų Federacijos rūmuose tris dienas vyko Pasaulio lietuvių ateitininkų suvažiavimas. Net penkiolika Papilės Šv. Aloyzo kuopos tikrųjų narių bendravo su kitais ateitininkais, sprendė organizacijos problemas, mokėsi, tobulėjo, linksminosi, meldėsi... Ir vėl ošia jūra –

rugpjūčio pabaigoje beveik savaitę Šventojoje turiningai išsėjosi ir veiklos organizavimo igūdžius tobulino kuopos aktyvistai, kurie labiausiai pasidarbo pusantrus metus vykdant pilietiškumo ir tautiškumo projektą „TAPK“. Arbūzais kvepia ši puokštelė, primenantį paskutinėmis rugpjūčio dienomis vykusį Papilės ir Vieksnių ateitininkų, atvažiavusių pas mus dviračiais, susitikimą. Supažindiname bičiulius su savo miestelio žymio

mis vietomis, o labiausiai patikęs tą dieną dalykas buvo draugiškas vaišinimasis arbūzais. Lyg įvairiaspalviai rudeniniai astrai mintyse kyla Rugsėjo 1-osios akimirkos – tradiciškai ateitininkai organizuoja šią šventę Papilės Šv. Juozapo bažnyčioje – gieda, groja, skaito Dievo Žodį, visuomeninę maldą, linki ramybės, neša aukas, šeiminiškai sutinka ir palydi. Rugsėjo 9-oji – Švč. Mergelės Marijos gimimo diena – Šilinės, tuo pačiu ir – Papilės miestelio bei papilėniškių diena. Spalio 7 d. mena du rudeniniai žiedai: po Jaunimo

Šv. Mišių susitikome su kuopos mecenatais iš Amerikos Jonu ir Laima Šalčiais. Antrasis tos dienos veiklos žiedas – kartu su gimnazijos mokinių taryba pristatėme Ateitininkų organizaciją bei gimnazistų veiklą N. Akmenėje vykusiame Jaunimo organizacijų mugėje, susitikome su kandidatais į Lietuvos Seimą. Dar lietumi tebekvepia patys šviežiausi žiedai – Žemaitijos ateitininkų ataskaitinė-rinkiminė konferencija, spalio 12 d. vykusio Skuodo Bartuvos progimnazijoje. Buvome maloniai nustebinti žemaičių šilumu, svetingumu, paprastumu, surengta Ižodžio švente bei svečiams organizuotu pasilinksminimu. Tačiau visi kuopos nariai, spalio 13 d. vykę į pasirengimo Lietuvos Jaunimo dienoms renginį „...ką turiu daryti, kad laimėčiau...?“ (Matas 10, 17) Jurbarko Antano Giedraičio-Giedriaus gimnazijoje, kol kas negali

atsigauti nuo šio žiedo kerinčio kvapo. Teminių užsiėmimų metu galėjome bendrauti su kviestiniais svečiais – psichologais, jaunimo, šeimos centrų vadovais iš

Kur ta Papilė?

pasirodymus, mokyti pasaulio šalių grupinių šokių, vakare klausyti koncerto bei iki devinto prakaito trypti linksnavakaryje...

Graži Papilės Simono Daukanto gimnazijos Šv. Aloyzo ateitininkų kuopos septynioliktojo gimtadienio darbų puokštė. O svarbiausia, kad, pavargus ar paslydus, greta gali pajusti draugišką pagalbos petį – kuopos mecenatų iš Amerikos gerbiamų Jono ir Laimos Šalčių, gimnazijos direktoriaus Ramūno Permimo, parapijos klebono Jono Jucio, Vieksnių klebono Kęstučio Zybarto, administracijos direktoriaus Apolinaro Niciaus, geradarių Adomavičių ir Martyšių šeimų, o ypač visų kuopos narių tėvelių.

Genovaitė Pundziuvienė

Papilės Simono Daukanto gimnazijos mokytoja,
Šv. Aloyzo ateitininkų kuopos globėja, ASS narė

ieškome kandidatų naujamajai ŠAA Tarybai

Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba (ŠAAT) praneša, kad šį rudenį bus renkama nauja Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba.

Jei norėtumėte kandidatuoti ar siūlyti kitą kandidatą, malonėkite pranešti ŠAAT sekretorei Vidai Kuprytei 65 Longcommon Rd, Unit F2, Riverside, IL 60546 arba el. paštu: vidaku@gmail.com

Lietuvės farmacininkės JAV: „Įdėtas triūsas pasiteisino“

LORETA TIMUKIENĖ

Aldona Kulpa atvyko į Ameriką beveik prieš 16 metų. Lietuvoje baigė Kauno medicinos universiteto Farmacijos fakultetą, dirbo Vilniaus universiteto vaistinėje direktoriaus pavaduotoja. Ištekėjo už Amerikos lietuvio ir po vestuvių persikėlė gyventi pas vyrą į Jungtines Valstijas, gyvena New York valstijoje, Long Island. Prieš 12 metų gavo farmacininkės licenciją New York valstijoje ir nuo to laiko dirba prekybos centro „Pathmark“ vaistinėje vadybininke. Darbu Aldona labai patenkinta – vaistinė yra vos pora mylių nuo namų, patinka žmonės, su kuriais dirba, patinka žmonės, kuriuos aptarnauja. „Bet kokioje karjeroje svarbiausia – noras tobulėti, išmokti ką nors naujo. Neturėjau tikslo padaryti karjerą, bet taip susiklostė, kad turėjau priimti siūlomą darbą, nes norėjau dirbti netoli namų“, – sako farmacininkė. Aldona prisipažįsta, kad nebuvo taip, jog ji apie šią profesiją būtų svajojusi nuo vaikystės. Ji sako paklausiusi savo dėdės patarimo – jis norėjo, kad dukterėčia studijuotų mediciną. Gydytojos darbas Aldonos neviliojo, bet vaistininkės profesija jai pasirodė įdomi. Dabar moteris džiaugiasi savo pasirinkimu ir sako į nieką kita savo profesijos nekeisianti.

O pradžia buvo labai nelengva – atvykusi į JAV lietuvė net neturėjo minties, kad kada nors turės farmacininkės licenciją. Aldona beveik nemokėjo anglų kalbos, nepažinojo nė vieno, kuris būtų atvykęs iš Lietuvos ir jau praėjęs šį kelią. Nusprendė, kad studijuos kompiuterių mokslą, ir įstojo į Columbia University. Baigė vieną semestrą, bet antrame semestre nebuvo siūloma programa, kurią ji norėjo studijuoti, ir tuo pat metu netikėtai gavo farmacininkės padėjėjos darbą medicinos centro vaistinėje. Aldona džiaugiasi, kad pateko į puikų kolektyvą – vienas farmacininkas buvo baigęs mokslus kitoje šalyje ir gavęs licenciją JAV. Paskatinta kolegų ir jausdama jų palaikymą, moteris pradėjo studijas. Buvo sunku – dienomis dirbo, vakarais sėdavo prie knygų. Ir taip kasdien visus metus. Dabar Aldona pati stebisi, iš kur turėjo tiek jėgų, tačiau įdėtas triūsas pasiteisino – po metų moteris išlaikė pirmą egzaminą ir gavo leidimą pradėti vienerių metų internatūrą. Toliau dirbo toje pačioje vaistinėje ir po metų, baigusi internatūrą, gavo leidimą laikyti dar du egzaminus – farmacijos įstatymų ir vaistų gamybos. Tik išlaikiusi visus tris egzaminus ir atlikusi metų internatūrą, gavo farmacininkės licenciją.

A. Kulpa nuomone, yra normalu, kad valstybė gina savo piliečius ir reglamentuoja profesinių licencijų gavimą šalyje. Pasak jos, darbas Amerikos vaistinėje labai skiriasi nuo Lietuvos ar kitos

Aldona Kulpa su vyru Algiiu.

Nuotraukos iš asmeninio A. Kulpa archyvo.

Europos Sąjungos šalies vaistinės darbo. Čia visos vaistinės turi kompiuterines programas, į kurias įvedami visi ligonių gauti receptai, ir vaistininkas žino, kokius vaistus ligonis gauna, gali patikrinti jų sąveiką, nesuderinamumą, reikalui esant, skambinti gydytojui bei pakeisti vieną vaistą kitu. Amerikoje vaistininkas labiau dalyvauja gydymo eigoje, konsultuoja ligonius ir turi prisiimti daugiau atsakomybės. Kai ligonis su receptu ateina į vaistinę Lietuvoje ar kitoje ES šalyje, vaistininkas nežino, kokius vaistus ligonis jau vartoja – gali būti, kad dviejų gydytojų išrašytus tos pačios kategorijos vaistus, tik kitais pavadinimais. Vaistininkas gali tik parduoti vaistą pagal receptą, kurį išrašė gydytojas.

Kaip ir jos kolegė Audronė Birgiolienė („Draugas“ 2012-10-20), A. Kulpa mano, jog dabartiniai farmacininkai JAV baigia universitetą, gaudami farmacijos daktaro laipsnį. Studijuojant farmaciją daug dėmesio skiriama farmakologijai, vaistų sąveikai, nesuderinamumui, būsimi vaistininkai gauna daug žinių apie ligas ir jų gydymą. Lietuvoje studijuodama Aldona pastebėjo, kad labai daug dėmesio skiriama įvairioms chemijoms ir per mažai – farmakologijai bei mokymui apie ligas ir jų gydymą.

Lietuvė sako pastebėjusi, kad JAV farmacijos sistema keičiasi – vaistinėse ne tik parduodami vaistai, ten galima profilaktiškai pasiskiepyti nuo gripo ir kitų ligų. Vaistininkai vis labiau įtraukiami į gydymo ir profilaktikos veiklą, o ateities vaistinė darosi panaši į mažą medicinos centrą.

A. Kulpa apgailėstaudama prisimena atvejį,

kai niekuo negalėjo padėti žmogui. Aldona gerai pamena moterį, kuri ateidavo į vaistinę jau keletą metų. Kartą ji atėjo ir pasakė, kad jai nustatytas plaučių vėžys. Ji buvo labai optimistė ir sakė pasirošiusi kovoti su šia baisia liga. Laikas bėgo, liga vis labiau plito, ji išskentėjo daugybę operacijų, bet optimizmo neprarado. Vieną dieną ji pasakė, kad kovą su liga pralaimėjo, jai liko gyventi ne daugiau kaip pusė metų ir ji ruošiasi išplaukti kruiziniu laivu į kelionę su savo artimiausiais gimnais ir draugais. Grįžusi iš kelionės sunkiai serganti moteris atėjo į vaistinę padėkoti už rūpestį ir pagalbą jos ligos metu. Daugiau jos farmacininkė nematė.

Paklausta, ką atsakytų natūralios medicinos šalininkams, tvirtinantiems, kad tai, kas parduodama vaistinėse, – nuodai, farmacininkė sakė nemananti, kad natūrali medicina gali išgydyti rimtas ligas. Ji įsitikinusi, jog sergant kai kuriomis ligomis vaistai būtini ir liga gali labai progresuoti, jei negydoma vaistais ar gydoma nepakankamai. Ligos atsiradimą nulemia daugybė veiksnių, bet A. Kulpa mano, kad vienas svarbiausių – nuolatinė įtampa ir nemokėjimas atsipalaiduoti. „Esu skaičiusi, kad žmogus, kuris rūko, vartoja alkoholį ir nesportuoja, yra geresnėje padėtyje už tą, kuris yra nuolatinėje įtampoje. Įtampa ir neigiamos emocijos mus žudo. Teko girdėti viename seminare, kad buvo tirti žmonės, sergantys Alzheimerio liga, ir bandyta ieškoti ligos priežasčių. Paaiškėjo, kad beveik visi jie buvo patyrę didelį stresą, būdami 40–47 metų“, – dalijosi mintimis pašnekovė.

A. Kulpa palaiko ryšius su Amerikoje išsikūrusiais lietuviais, kurie dirba farmacijos srityje, jie dažnai susitinka. Žiemą jie skrenda į Florida valstiją aplankyti Jūratės Blažiūnaitės, o vasarą ar rudenį organizuoja susitikimus tai New York, tai Čikagoje. Be abejo, tokiuose susitikimuose neišvengiama ir darbo tema. Surasti farmacininkėms vienoms kitas nebuvo sudėtinga, nes visos buvo pažįstamos dar Lietuvoje. Su Jūrate ir Audrone netgi teko dirbti vienoje vaistinėje. „Balandžio mėnesį dalyvavome kelionėje kruiziniu laivu, kur buvo skaitomos paskaitos farmacininkams ir buvo galima gauti kreditus licencijai pratęsti“, – pasakojo lietuvė. Aldona sakė, kad oficialiai ji gal ir priklausanči Amerikos lietuvių farmacininkų asociacijai (Lithuanian American Pharmacists Association – LAPAS), bet informacijos apie jų veiklą negaunanti. New York gyvenanti lietuvė sako, jog yra nemaža lietuvių bendruomenė, bet ji daugiausia bendrauja su tais, kuriuos pažinojo dar Lietuvoje, nors prisipažįsta turinti ir labai brangių žmonių, kuriuos sutiko jau atvykusi čia. Į Lietuvą vyksta kasmet, grįžti į giminę kada nors norėtų, bet kol kas tokių planų atsisako. Turėdama laisvo laiko daug keliauja, lankosi teatruose, klausosi įvairios muzikos. Paklausta apie svajones, planus, norus, Aldona šypsodamasi sako, kad jų nenorinti atskleisti, nes tuomet jie gali ir neišsipildyti.

Aldona Kulpa (d.) su kolege Audrone Birgioliene kelionėje po Nevada valstiją.

SPORTAS

Naujoje „Olimpinėje panoramoje“ – apie Londono olimpiadą

EDVARDAS ŠULAITIS

B veik visas naujas „Olimpinės panoramos“ 3-ias numeris pašvęstas Lietuvos atstovų pasirodymui Londono olimpiadoje. O jo viršelyje įdėtos Londone medalius laimėjusių sportininkų nuotraukos. Platų reportažą apie olimpiadą pateikė vyr. redaktorius Bronius Čekanauskas, stebėjęs visų lietuvių pasirodymus Londone. Jo išsamus reportažas, pavadintas išpūdingai „Auksu pradėtos ir auksu užbaigtos Londono olimpinės žaidynės“, pailustruotas gausybe jo paties ir Roberto Bačkaus bei Alberto Pliadžio nuotraukomis. Reportažas taip pat pavairintas Mariaus Grinbergo pokalbiais su medalių laimėtojais.

Šio numerio pradžioje spausdinamas Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) prezidento (dabar jau buvusio, nes spalio 12 d. išrinkta nauja prezidentė – Daina Gudžinevičiūtė) Artūro Poviliūno žodis. Pasakytiniuose puslapiuose skaitome ir jo pareiškimą, sakantį, kad po 24 metų darbo jis pasitraukia iš prezidento pareigų.

A. Poviliūnas pamini ir Londono olimpiados laimėtojus bei kitus iškiliau pasirodžiusius Lietuvos sportininkus. Jis pastebi, jog beveik neapsiriko dėl anksčiau paskelbtos prognozės, kas Lietuvai laimės medalius, nors plaukikė Rūta Meilutytė buvo staigmena. Buvęs prezidentas lenkia galvą prieš trenerius, medikus, masažuotojus ir visą techninį personalą, olimpinėms žaidynėms parengusių 62 Lietuvos atletus, kurie pasiekė tokių aukštų rezultatų. A. Poviliūnas ragina jau šiandien tęsti tuos darbus, kurie buvo pradėti prieš kelerius metus – įgyvendinti programas „Sočis 2014“ ir „Rio 2016“, numatyti prioritėtines sporto šakas ir sportininkus, galinčius kovoti dėl apdovanojimų. „Tam reikia, kad išliktų stabilus LTOK biudžetas. Būtina pagerinti trenerių, medikų ir kito Lietuvos olimpinės rinktinės kandidatų aptarnaujančio

personalo finansavimą, atkreipti didesnę dėmesį į tas sporto žaidimų komandas (pavyzdžiui, moterų plūdimo tinklinį), kurios pritraukia daug žiūrovų. Būtina visomis išgalėmis skatinti Lietuvos sporto šakų federacijų atstovų dalyvavimą tarptautinių federacijų veikloje, siūsti

Naujo „OP“ numerio viršelis su Londone medalius laimėjusių Lietuvos sportininkų nuotraukomis. Naujo „OP“ numerio viršelis su Londone medalius laimėjusių Lietuvos sportininkų nuotraukomis.

teisėjus ir svarbiausius sporto renginius (pasaulio, Europos čempionatus) ir, žinoma, į olimpines žaidynes. Tai nėra paprasta, bet numatytas konkretus programos tikslas pasiekti – įmanoma. Tik turint įtaką tarptautinėje arenoje galima galvoti apie dar geresnius rezultatus.”

Reikia pasidžiaugti, kad nors „Olimpinė panorama“ pasirodo tik 4 kartus per metus, ją galima laikyti pagrindiniu Lietuvos sporto leidiniu. Tai, be abejo, žurnalo vyr. redaktoriaus nuopelnai. „Olimpinės panoramos“ adresas: Olimpiečių g. 15, LT-08200 Vilnius, Lietuva. Smagu, kad leidinio tiražas gerokai išaugęs – iki 3,000 egz. Būtų gerai, kad juo labiau susidomėtų ir išseivijoje gyvenantys sporto mėgėjai.

Brazilijos futbolininkui Lietuva patinka

EDVARDAS ŠULAITIS

Rafael Ledesma, 29 m. amžiaus brazilas, ne kartą vadintas geriausiu kada nors Lietuvoje žaidusiu užsieniečiu, dabar rungtyniauja Marijampolės „Sūduvos“ vienuolikėje, kuri kovoja dėl trečios vietos Lietuvos A klasės pirmenybėse. Praėjusį sekmadienį jis įmušė du įvarčius į „Bangos“ (Gargždai) vartus ir savo komandai pelnė tris taškus.

Lietuvoje šis futbolininkas žaidžia nuo 2006 m. Pradžioje Ledesma rungtyniavo „Kauno“ komandoje, su

kuria laimėjo Lietuvos čempionų taurę ir buvo išrinktas geriausiu Lietuvos žaidėju. Kaune jis žaidė ir 2007 m., kai jo komanda iškovojo Lietuvos taurę. 2008 m. brazilas tapo rezultatyviausiu Lietuvos A lygos žaidėju (įmušė 14 įvarčių). Vėliau dvejus metus (2009–2011) Ledesma buvo Baltarusijos komandos narys. Šį sezoną brazilas vėl rungtyniauja Lietuvoje, neseniai jis buvo išrinktas geriausiu A lygos liepos ir rugpjūčio mėnesių žaidėju.

Prieš keletą metų Rafael vedė lietuvaitę Simoną, su ja susilaukė sūnaus Gabriėliaus, kuriam greit su-

kaks dveji. Futbolininkas dažnai pagalvoja, kad, baigęs profesionalaus sportininko karjerą, norėtų likti gyventi Lietuvoje.

Paklaustas apie jo lietuvių kalbą, brazilas sakė: „Lietuviškai pradėjau kalbėti turbūt po pusantrų čia praleistų metų. Tačiau kai kurių žodžių nežinau iki šiol. Suprantu viską, bet

pasakyti ir kalbėti sudėtinga. Reikia praktikos. Dabar kasdien kalbu lietuviškai ir, manau, tai svarbu.“ Į klausimą, ar moka lietuviškai keiktis, futbolininkas atsakė: „Na, šių dalykų išmokstama pirmiausia, iš pradžių išmokstame blogų žodžių, o vėliau – kitų.”

Rafael Ledesma

Naujas Lietuvos krepšinio rinktinės žaidėjas

EDVARDAS ŠULAITIS

27-erių sulaukusiam vidurio puolėjui Antanui Kavaliauskui tik šiemet pavyko prasimušti į Lietuvos vyrų rinktinę. Krepšininkas džiaugiasi, kad turėjo galimybę padirbėti su geriausiais Lietuvos krepšininiais, o žaidimas nacionalinėje komandoje jam suteikė daug patirties. Net dešimt metų įvairiuose pasaulio miestuose rungtyniaavęs lietuvis praėjusią vasarą pirmą kartą sulaukė kvietimo į Lietuvos rinktinės treniručių stovyklą.

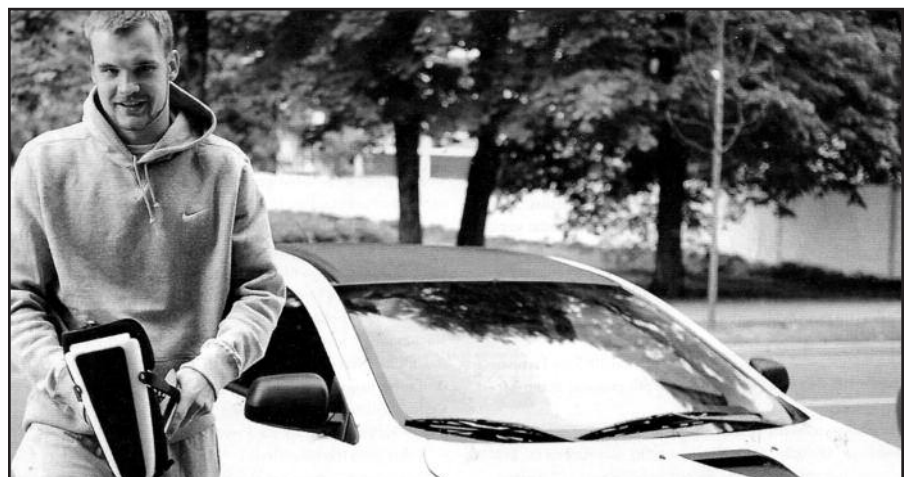
Daug krepšinio plonybių Kavaliauskas išmoko Amerikoje, į kurią atvyko iš Šilutės, pastebėtas agento Stepono Kairio. Dvejus metus lietuvis praleido Kansas State kolegijoje, o dar dvejus – University of Texas. Po to vienerius metus Kavaliauskas atstovavo Atėnų „Panionios“ (2007–2008 m.) bei Kevalės „Panoramos“ (2008–2009 m.) komandoms. 2009-aisiais jis su Kasertos „Pepsi“ apranga žaidė Italijos pirmenybėse. Čia patyrė sunkią kelio traumą, todėl kitą sezoną atstovavo pagal pajėgumą tik antrosios pakopos Italijos Primos „Verdi“ komandai.

Kavaliauskas sužibėjo, pakvies-

tas į Rygos VEF klubą, kurio vyr. treneriu buvo lietuvis Ramūnas Butautas. Čia Europos taurės turnyre Antanas buvo naudingiausias Latvijos čempionų žaidėjas. Jis vidutiniškai pelnydavo po 10,5 taško, atkovodavo 5,8 kamuolio. Vienas maloniausių krepšinio prisiminimų yra pasaulio jaunimo čempionatas Argentinoje, kuriame Lietuvos rinktinė laimėjo auksą. „Ši pergalė buvo viena nuostabiausių mano karjeroje“, – teigė Kavaliauskas.

Lietuvis prisimena ir gana liūdną faktą, kai buvo išmestas iš Lietuvos rinktinės prieš atrankos turnyrą Venesueloje, kurio metu buvo sprendžiamas patekimo į olimpiadą Londone klausimas. Tačiau susižeidus vienam iš Lietuvos rinktinės senbuvų, Antanui pavyko patekti į Londoną ir ten neblogai pasirodyti.

Paklaustas apie ateities tikslus, Antanas sakė: „Stengsiusi pasiekti aukščiausią krepšinio lygį, laimėti svarbiausius apdovanojimus. Jeigu to nesieksi, neverta daugiau žaisti. Stengsiusi iš visų jėgų, o kaip išeis, taip išeis. Tikiusi, jog pavyks išvengti traumų, ir viliusi, kad viskas klostysis gerai.”

Tobulėjantis Lietuvos rinktinės žaidėjas – vidurio puolėjas Antanas Kavaliauskas.

Julijos ir Jono Biliūnų bendras gyvenimas – tarsi nematytos žvaigždės švystelėjimas

LAIMA APANAČIENĖ

Jonas Biliūnas. Kas nežino šio lietuvių literatūros klasiko? Jo dar vaikystėje skaityti „Kliudžiau“, „Liūdna pasaka“ ir „Brisiaus galas“ ne vienas skaitytoju yra išspaudę ašara. Gal mažiau žinome dviejų istorinių Lietuvos asmenybių – Jono Biliūno (1879–1907) ir jo žmonos Julijos Jasulaitytės-Biliūnienės (1880–1978) meilės istoriją. Tai Romeo ir Džuljetos meilei prilygstanti istorija. Ją sužinoti galės visi, kas lapkričio 4 d. 2 val. p. p. atvyks į Čiurlionio galeriją Jaunimo centre, kur bus rodomas Vilniaus Jaunimo teatro spektaklis „Jis ir ji“.

Kai ruošiausi kviešti tarptautiniuose teatro festivaliuose dažnai dalyvaujančią aktorę ir režisierę Birutę Mar (Marcinkevičiūtę) atvykti į Sigutės Ach parodos atidarymą – Roberto Danio poezijos vakarą „Vienatvės paros“ paskaityti poeto R. Danio eilių, pamaniau, kad būtų gaila, jog čikagiečiai nepamatytų nors vieno šios aktorės ir režisierės sukurtą spektaklio, juolab spektakliais nesame lepinami. Teatro mylėtojai tikriausiai prisimena ir prieš keletą metų Čiurlionio galerijoje B. Mar rodytą „Poetę“ apie Salomėją Nėrį, žino kitas jos kurtas dokumentines kamerines dramas apie žymias istorines asmenybes.

Atsakymas, kokį spektaklį galėtų atvežti B. Mar, atėjo savaime – š. m. sausio 8 d. Valstybinio jaunimo teatro „Salėje 99“ įvyko aktorės ir režisierės B. Mar spektaklio „Jis ir ji“ premjera. Iškilio vienintelis klausimas – spektaklyje užimti 2 aktoriai ir smuikininkas. O tai jau susiję su nemažomis išlaidomis. Tačiau, kaip sakoma, kas nerizikuoja, negeria šampano. Surižikavau, pakviečiau aktorius ir viluos, kad žiūrovas, pamatęs spektaklį, nenusivils. O aš dėkinga JAV LB Kultūros tarybai ir Onai Rūtai Danienei, padėjusioms, kad šis projektas būtų įgyvendintas.

Nors apie spektaklį buvau girdėjusi daug gražių atsiliepimų, vis tik norėjau įsitikinti, ar tikrai jis sudomins čikagiečius. Tad lankydama Vilniuje kartu su anūku nuėjau pasižiūrėti šių dviejų iškilių Lietuvos asmenybių meilės ir nerimastingo gyvenimo istorijos, kuri jautriai atsiskleidė įdvių laiškuose.

Jono Biliūno vaidmenį spektaklyje atlieka Jaunimo teatro aktorius Aleksas Kazanavičius, rašytojo žmonos – Birutės Mar. Dailininkė – Indrė Pačėsaitė. Dalyvauja smuikininkas Sigitas Rubis.

Apie sumanymą sukurti šį spektaklį B. Mar sakė: „Bene prieš dešimtmetį perskaičiau Biliūno ir jo mylimosios atvirlaiškius, kurie sujaudino savo tyrumu, nuoširdumu, taip trumpai tetrūkusios meilės virpėjimu. Dabar, regis, taip nebebendrujame, nebemokame taip mylėti. Kažkoks tylus ilgesys to laiko tylos, o sykiu – be galo atviros, pažeidžiamos širdies pulsavimas. Išties, ši istorija – lietuviška Romeo ir Džuljetos istorija, kurią norėjosi prikelti scenoje – rekonstruoti lyg išlikusią seną fotografiją, kurioje prie stalo rymo susimąstę Jonas ir Julija... Norėjosi sugražinti tuos subtilius virpesius, atskleidančius iš Biliūno kūrybos, Jono ir Julijos meilės laišku.“

Tačiau spektaklis gimė ne iš karto. Režisierė pasakojo, kad iš pradžių jis buvo kūrimas tyliai, be jokių planų, išipareigojimų – drauge su aktoriumi A. Kazanavičiumi ir smuikininku S. Rubiu. Eskizas buvo rodomas mokyklose, bibliotekose, netradi-

cinėse erdvėse, rašytojo gimtųjų Anykščių koplyčioje. Kaip Birutė sako: „Tai virto repeticijomis su žiūrovais.“ Ir tik vėliau viskas nusistovėjo, „sulipo“ ir gimė spektaklis, anot Birutės Mar: „labai trapus, vis suabejoju – galbūt per trapus šiandienai?“

Dokumentinėje dramoje poetiškai, jautriai ir jausmingai atsiskleidžia vos keletą metų trukusi, tačiau neįtikėtina dramatiška lietuvių literatūros klasiko meilė. Vos 28-erių metų miręs rašytojas, dėl ligos ar mokslų nuolat važinėjęs tarp Anykščių, Charkovo, Leipcigo, Berlyno, Ciuricho, Zakopanės, su žmona susirašinėjo laiškais ir atvirlaiškiais. Remiantis jais ir jų abiejų prisiminimais bei kūryba ir buvo sukurtas spektaklis, kuriam pavadinimą davė paties J. Biliūno kūrinys „Jis ir ji“.

Šiame kūrinyje rašytojas ir aprašė, kaip gimsta nepaprasta meilė tarp vyro ir moters: „Jiedu abu ilgus metus gyveno toli nuo vienas kito; jiedu nei vienas ilgus metus nežinojo apie kitą, kad abu kartu gyvena pasauly. Pagaliau jiedu susitiko...“ (Jonas Biliūnas „Jis ir ji“, 1905).

Jonas Biliūnas su žmona Julija 1903 metais.

www.xxiamzius.lt/archyvo/nuotr.

Deja, baisi to meto liga – tuberkuliozė – anksti pakirto jauno rašytojo jėgas. Mirė J. Biliūnas 1907 m. gruodžio 8 d. ant žmonos rankų ir buvo palaidotas Zakopanėje.

1953 m. J. Biliūno palaikai buvo atgabenti į Lietuvą ir perlaidoti Liudiškių kalvoje šalia Anykščių. Ant kapo 1958 m. buvo pastatytas 14 metrų aukščio granitinis antkapinis paminklas su rašytojo bareljefu (autorai – architektas Vytautas Gabriūnas ir skulptorius Bronius Vyšniauskas). Buvo įvykdyta ir poetinė rašytojo valia, pareikšta viename eilėraštyje:

Kad numirsiu, man' pakaskit
Ant Šventosios upės kranto:
Kad matytų kapas sodžių,
Kūdikėlis kur užaugau.

„O prie ko spektaklyje smuikininkas?“, – paklaus skaitytojas. „Norėjosi gyvos muzikos skambėjimo, ne fonogramos. Pamaniau, kad būtent smuikas galėtų perteikti J. Biliūno dvasios virpesius“, – sakė B. Mar „Lietuvos žinių“ žurnalistui Mindaugui Klusui apie sumanymą pakviesti spektaklyje dalyvauti talentingą smuikininką S. Rubį.

„Julijos ir Jono Biliūnų bendras gyvenimas buvo tarsi nematytos, neregėtos žvaigždės akimirkos švystelėjimas, tarsi kalnų kaktusas, kuris tik kartą gyvenime pražysta nepaprasto grožio varpelių prisodrintu žiedu ir miršta. Jiedu išėjo į Amžinybę, bet liko žemėje jų šviesa, jų darbai. Julija, tiesa, neparašė tomų, bet buvo ta nuostabi Lietuvos miškų ir laukų deivė, suteikusi savo vyrui sąlygas dirbti, rašyti, svajoti, mokėjusi džiaugtis ir akimirka, ir jo darbais, ir svajonėmis“, – rašė Marija Maciauskienė „XXI amžiuje“ (Nr. 91; 2001 m. gruodžio 5 d.). Kad tuo įsitikintumėte patys, kviečiu visus atvykti į Čiurlionio galeriją ir pažiūrėti spektaklį apie šias neeilines asmenybes.

O į klausimą, kokiam žiūrovui spektaklis skirtas, Birutė atsako: „Tam, kuris pasiilgo scenoje tylos, kuriam įdomus poetinis, literatūrinis teatras, mūsų istorija. Tai labai kamerinis darbas, net kažkas tarp spektaklio ir literatūros. Taip pat norėčiau, kad spektaklį pamatytų jaunoji karta, pažintų kitokią, ne chrestomatinių rašytoją – buvo net keista, kaip mokyklose mokiniai klausosi išsižioję šios istorijos. Juk J. Biliūnas buvo toks kaip ir jie, taip pat troško gyventi, kurti, mylėti... Ir tiek daug paliko, išeidamas dvidešimt aštuonerių.“

Tad ir lauksime atvykstant įvairaus amžiaus žiūrovų, o kad spektaklis patinka ir jaunajam žiūrovui įsitikinau pati – mano 14-mečiui anūkiui jis patiko.

Aktoriai Aleksas Kazanavičius (Jonas Biliūnas) ir Birutė Mar (Julija Biliūnienė) spektaklyje „Jis ir ji“.

Dmitrijaus Matvejevo nuotr.

CITATOS

„Julytė kaip aniolas sargas mane prižiūri ir rūpinas. Jai ir numiręs būsiu dėkingas. Gulėdamas, mamyt, ilgą laiką patale, daug skaičiau ir mislijau. Ir persitikrinau, kad brangiausias ir švenčiausias dailtas žmogui yra Tikėjimas. Jisai tik žmogų nuramina ir laimingą padaro.“

Iš Jono Biliūno laiško Julijos mamai, 1907-iejį

„Abudu nustebo, vienas kitą pamatę; abejų vienu akies mirksniu sudrebėjo širdys krūtinėse; jiemsdvim rodėsi, kad jie seniai pasižįsta, kad jie jau yra vienas kitą matę. „Ar ne ši mano sapnų gairintoja? ar ne šis mano širdies laukiamasis?“ – mąstė abudu, vienas kitą išvydę. Ir jiedu padavė vienas antram ranką. Kada jis priglaudė jos galvą int savo krūtinę, o ji, apkabinusi savo baltom rankom jo kaklą, pirmą kartą jį bučiavo, – jiedu pasidarė vienas antram tokie brangūs ir artimi, kaip niekas daugiau pasaulyje. Jiedu buvo laimingi. – Nors mudu nieko neturiva, nors jokių turtų nesava susidėję, – kalbėjo jiedu tarp savęs, – vienoš eikiva kartu gyvenimo da nepramintais takais, sėkiva, ką turiva, dirbkiva, ką galiva, ir tikėkivos vaisių, kuriais galėtuva džiaugties ir nusiraminti; remkiva vienas antrą, būkiva santaikoje, o meilė palaimis mūsų gyvenimą, palengvįs jo vargų našta.“

Iš Jono Biliūno novelės „Jis ir ji“

„Savotiškai gražus žmogus, akys gilios su stipria išraiška, veidas baltas, plaukai tamsūs. Tais laikais buvo vienas iš gražiausių vyrų tarp studentų. Kūrybiškumas spindėjo jo akyse kartu su skausmu, liūdesiu.“

„Kiekvieną Jis galėjo patraukti. Veidas įdvasintas, maloni šypsena/.../ „Kaip prisimenu, buvo giliai muzikalus. Ar švilpauja, ar niūniuoja muzikalias melodijas. Jo balsas švelnus, su malonumu žmogus klausaisi.“

„Šiandien gruodžio septinta. Tai buvo prieš 44 metus. Kiek daug jau metų, net baisu pagalvoti. Gruodžio septintą 1907. Diena buvo baisiai paniurus. Atsimenu kaip šiandien: juodi debesys slankioja per Gieventą. Tas kalnas, atrodo, košs tai milžinas guli palaidais plaukais, laukdamas tos valandos, kuomet galės atsikelti. – Visuomet man darė išpūdį liūdną, o tą dieną 7, kiekvienas pažvelgimas spausdavo ašaras.“

Iš Julijos Biliūnienės-Matjošaitienės prisiminimų

APŽVALGOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loresetim@gmail.com

JAV prezidento rinkimai: ką galvoja likęs pasaulis

ANTANAS MANSTAVIČIUS

JAV prezidento rinkimų kandidatų Barack Obama ir Mitt Romney dvikovos nugalėtoją lems amerikiečių rinkėjų balsai lapkričio 6 d. Likusiam pasauliui nelieka nieko kito, kaip iš šalies stebėti, kuo baigsis didysis JAV politikos maratonas.

Šiais metais, išibėgėjus JAV rinkimų kampanijai, daugelyje šalių išryškėjo dvi prieštaringos nuostatos. Viena vertus, pasauline politika besidomintys žmonės teigia esą nusivylę dabartinio JAV prezidento demokrato B. Obama, kuriam vien už kalbas 2009 m. buvo paskirta Nobelio taikos premija, ligšioline veikla. Kita vertus, beveik niekas nenori JAV prezidento pareigose matyti respublikono M. Romney, kurį, panašu, vis dar persekioja aštuonerių George W. Bush valdymo metų šešėlis.

Tai, kaip įvairiose šalyse vertinami JAV prezidento rinkimų kandidatai, gali nemažai pasakyti apie tai, kaip jų gyventojai mato pasaulinės politikos tikrovę.

Kinai stebi ir perspėja

Bene dažniausiai JAV rinkimų debatuose minima šalis – Kinija. Sparčiai auganti Bejing ekonominė ir karinė galia kelia vis didesnį nerimą ne tik jo kaimynams, bet ir kitapus Ramiojo vandenyno išsikūrusiai galingiausiai pasaulio valstybei. JAV prezidento B. Obama administracija neslepia, kad ateityje amerikiečių strategų dėmesys bus sutelktas į Rytų ir Pietryčių Aziją, kaip galimų varžybų vietą.

Vis dėlto, kaip tvirtina „The New York Times“, Kinijoje į JAV prezidento rinkimų kampaniją žvelgiama gana ramiai. Kovą dėl Baltųjų rūmų kontrolės nustelbia iš anksto suplanuota valdžios kaita Bejing – jau lapkričio 8 d. atidaromas XVIII Kinijos komunistų partijos suvažiavimas, per kurį bus paskelbti nauji partijos ir valstybės vadovai.

Kita vertus, galima neabejoti, kad už santykius su JAV atsakingi kinų pareigūnai idėmiai stebi įvykius didžiojoje varžovėje. Šalies užsienio reikalų ministerija praėjusią savaitę perspėjo B. Obama ir M. Romney, kad šie nepersistengtų, gąsdindami savo rinkėjus Kinijos neva keliamą grėsmę. „Mes tikimės, kad JAV respublikonų ir demokratų kandidatai netrukus atsikratys rinkimų politikos poveikio ir labiau pasistengs dėl Kinijos ir JAV abipusio pasitikėjimo ir bendradarbiavimo“, – sakė atstovas spaudai Hong Lei.

Kinijos vadovų įsitikinimą dėl to, kad JAV rinkimus laimės B. Obama, panašu, kiek susilpnino silpnas dabartinio prezidento pasirodymas pirmuosiuose debatuose. Tačiau daugelis žinovų abejoja, ar M. Romney tikrai būtų toks nepalankus kinams, koku bando save vaizduoti. Respublikonų kandidatas mėgsta kaltinti Kiniją dėl neva palaikomo dirbtinai žemo nacionalinės valiutos kurso, tačiau ir jam tektų atsižvelgti į pastarojo meto juonio pakilimą dolerio atžvilgiu.

Rusijos vadovui tiktų ir Romney?

M. Romney gerokai aštriau negu B. Obama pasisako ir Rusijos, kurią jis vadina „didžiausia geopolitinė priešininke“, atžvilgiu. Vis dėlto Maskvos Carnegie centro direktorius Dmitrij Trenin spalio 17 d. straipsnyje „Open Democracy“ tvirtina, kad Rusijos prezidentui Vladimir Putin JAV respublikono pergalė išeitų į naudą.

D. Trenin pripažįsta, kad B. Obama Kremlui parankus, nes didžiąja dalimi nūsiskuto nuo posovietinės erdvės, padėjo Rusijai pagaliau tapti Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) nare ir netgi užsiminė, kad JAV galėtų atsisakyti planų Vidurio Rytų Europoje diegti priešraketinės gynybos (PRG) sistemos elementus. M. Romney, priešingai, gali sugrąžinti

rikos šalis, jautriai reaguoja į galimus pokyčius JAV. Kaip pastebi „The New York Times“, visi pagrindiniai Sao Paulo ir Rio de Janeiro dienraščiai kiekvieną dieną rašo apie Jungtinių Valstijų rinkimų kampaniją ir siunčia korespondentus į valstijas, kur daugiausia neapsisprendusių rinkėjų.

Po to, kai spalio 3 d. debatuose M. Romney užsiminė, kad gali būtų nutraukta valstybės parama PBS (JAV pelno nesiekiančių televizijos kanalų tinklas), Brazilijoje tai įvertinta kaip sensacinga naujiena. Tai tik sustiprino daugelio brazilų įsitikinimą, kad juos nuo individualistų amerikiečių skiria gili kultūrinė praraja.

Turėdami galimybę balsuoti JAV prezidento rinkimuose, dauguma brazilų, ko gero, paremtų liberalesnių pažiūrų B. Obama. Tačiau juos

miestų. Didžiausia komercinė televizija TVN taip pat siunčia kitapus Atlanto papildomų pajėgų, kurios padės stebėti rinkimų dienos įvykius.

Galima spėti, kad daugeliui lenkų nepatiko B. Obama užuominos, jog jis galėtų nusileisti Rusijai dėl Priešraketinės gynybos (PRG) sistemos diegimo. Dalis sistemos turėtų būti įkurta Lenkijoje, ką Varšuva laiko svarbiu šalies saugumo garantu.

Ir vis dėlto, kaip rodo britų visuomeninio transliuotojo BBC apklausų duomenys, daugiau nei dvigubai lenkų (34 proc. apklaustųjų) norėtų JAV prezidento pareigose matyti B. Obama, o ne užsienio politikos patirties stokojantį M. Romney (16 proc. šalininkų). Tiesa, verta pažymėti ir tai, kad iš 21 šalies, kur buvo vykdomos tokios apklausos, vieninteliame Pakistane daugiau žmonių palaikė M. Romney.

Vokiečiai nusivylė

Vokietijoje, kaip ir daugelyje kitų pasaulio šalių, B. Obama pergalė 2008 m. prezidento rinkimuose buvo sutikta su dideliu džiaugsmu. Tai didele dalimi priklausė nuo to, kad B. Obama žadėjo ištaisyti daugybę nepopuliaraus pirmtako G. W. Bush klaidų.

„2008 m. visi klausinėjo ‘Kur vokiečių Obama?’“, – prisimena dienraščio „Tagesspiegel“ Washington biuro vadovas Christoph von Marschall. – Dabar to niekas nebeklausia. B. Obama jau nebėra Mesijas. Ir jis taip pat tėra politikas – normalus, o kartais ir gana bjaurus, politikas.“

Žurnalisto teigimu, Vokietijoje žmonės dažniausiai teiraujami jo, kodėl B. Obama neįvykdė savo pažado uždaryti liūdnai pagarsėjusį Guantanamo kalėjimą, ir kodėl amerikiečiai taip skeptiškai vertina sveikatos draudimą.

Kita vertus, net ir nusivylę B. Obama, vokiečiai toliau domisi JAV prezidento rinkimais – labiau nei bet kuria kita užsienyje vykstančia rinkimų kova. „Kad ir kiek būtų kalbama apie mažėjančią Amerikos įtaką, vokiečių susidomėjimas rodo, kad jie Amerikos rinkimus laiko svarbiu įvykiu“, – „The New York Times“ sakė Miuncheno Ludwig Maximilian universiteto JAV istorijos žinovas Andreas Etges.

Tokios pačios ar panašios nuotaikos, ko gero, vyrauja daugelyje pasaulio šalių.

Alfa.lt

B. Obama (d.) ir M. Romney per debatus apie užsienio politiką.

SCANPIX nuotr.

ti G. W. Bush laikų spaudimą Rusijai, dėl kurio paskutinis respublikonų prezidentas iki šiol geruoju minimas ir Lietuvoje.

Tačiau galimas naujas susipriešinimas V. Putin neturėtų gąsdinti, teigia rusų politologas. Rusijos vidaus politikoje JAV dar nuo sovietinių laikų atlieka didžiausios baidyklės funkciją. „Konfliktas su M. Romney padėtų V. Putin burti savo šalininkus aplink Rusijos vėliavą ir įvardyti Kremliaus varžovus ‘užsienio agentais’“, – rašo D. Trenin.

Vargu ar Rusijos vadovui patiko ir B. Obama administracijos parama Rusijos opozicinėms jėgoms. Griežtesnė M. Romney nuostata gali padėti Kremlui užgniaužti stipriausią nuo Sovietų Sąjungos žlugimo protesto judėjimą.

Brazilai rinktų B. Obama

Brazilija, didžiausia Pietų Ame-

vis labiau domina ir tai, kas vyksta Kinijoje; įtakingo Brazilijos žurnalo „Veja“ vieno numerio pagrindinė medžiaga buvo skirta valdžios kaitai Bejing, o ne Washington. Tai galima suprasti – Kinija neseniai tapo didžiausia Brazilijos prekybos partnere.

Lenkų dėmesys

Lenkija buvo viena iš šalių, kurias per rinkimų kampaniją aplankė M. Romney. Kaip rašo „The New York Times“, daugelis šios šalies žiniasklaidos priemonių skiria daug dėmesio JAV politiniams įvykiams, nors susidomėjimas ir nėra toks didelis, kaip 2008 m., kai B. Obama dar buvo vilčių teikiantis kandidatas.

Visuomeninis transliuotojas TVP į JAV lapkričio pradžioje papildomai siunčia penkis korespondentus. Lapkričio 6 ir 7 d. lenkų televizijos žiūrovų dėmesio turėtų sulaukti aibė reportažų iš Washington ir kitų

MUTUAL FEDERAL BANK

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Washington, DC (LR ambasados JAV info) – Lietuvos Respublikos ambasada JAV skatina bendradarbiavimo ryšius tarp Lietuvos ir JAV universitetų – ambasadoje apsilankęs George Mason universiteto psichologijos profesorius James Maddux (viduryje) papasakojo apie apsilankymą Lietuvoje ir pristatė tolesnius bendradarbiavimo su Klaipėdos universiteto Psichologijos katedra planus. LR ambasados JAV nuotr.

J. Basanavičiaus premija – Lietuvos tautinio atgimimo ažuolyno kūrėjams

Vilnius (ELTA) – Valstybinę Jono Basanavičiaus premiją siūloma skirti Vitaliui Stepuliui ir Živilei Antaninai Mačionienei už ilgalaikę visuomeninę etnokultūrinę veiklą, kuriant unikalią kultūros ir gamtos paminklą – Lietuvos tautinio atgimimo ažuolyną J. Basanavičiaus tėviškėje Ožkabaliuose (Vilkaviškio r.), įgyvendinant ir plėtojant reikšmingą visuomeninę, pilietinę idėją.

Ažuolynas ant vaizdingų Ožkabalių kalvų užima beveik 40 ha plotą,

jame yra 13 giraičių, pavadintų Lietuvai brangiais vardais. Trylikoje ažuolyno giraičių žaliuoja daugiau kaip 8,400 medelių.

Valstybinė J. Basanavičiaus premija skiriama už reikšmingiausius pastarųjų 5 metų Lietuvoje ir užsienyje gyvenančių lietuvių darbus, susijusius su etninės kultūros tradicijų plėtojimu, puoselėjimu, ugdymu ir tyrinėjimu, taip pat kūrybinę ir mokslinę veiklą etninės kultūros srityje.

ES piliečiai užsienyje bus geriau apsaugoti

Vilnius (ELTA) – Europos Sąjungos (ES) valstybių diplomatinės ir konsulinės tarnybos užsienyje turės veiksmingiau teikti pagalbą bet kuriam ES piliečiui, o ne tik savo šalies piliečiams. Europos Parlamentas (EP) pritarė naujoms taisyklėms šiuo klausimu.

Pagal esamus ES teisės aktus bet kuris ES pilietis, patyręs nelaimę, ištiktas sunkumų ar tapęs nusikaltimo auka valstybėje, kurioje nėra jo šalies atstovybės, turi teisę gauti pagalbą iš bet kurios ES valstybės ambasados ar konsulato. Deja, kol kas ši tei-

sė dar mažai žinoma, be to, susiduriama su sunkumais ją įgyvendinant.

Pagal ES Tarybos siūlymą vienos ES šalies ambasada užsienio šalyje būtų paskirta veikti kaip pagrindinė, koordinuojanti pagalbą piliečiams tų ES šalių, kurių atstovybių šioje valstybėje nėra. Piliečiai galės kreiptis ir į kitų ES šalių ambasadas. Europarlamentarai siūlo suteikti šias koordinavimo galias ES delegacijoms užsienio šalyse, taip pat neverti ES valstybių ambasadų teikti tų paslaugų, kurių jos neteikia savo šalies piliečiams.

Vaikų širdelėms dovanota naujos įrangos

Vilnius (ELTA) – Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikose vaikų širdelių diagnostikai, gydymui ir nuotoliniam stebėjimui pradėta naudoti nauja moderni medicinos įranga. Tai echoskopas, skirtas kraujagyslių punkcijoms bei pilvo ar galvos smegenų echoskopavimui, taip pat pagalbinio kvėpavimo aparatas, reikalingas tuomet, kai ligonis atjungiamas nuo dirbtinio kvėpavimo aparato, ir bevielė nuotolinio stebėjimo įranga, reikalinga tiems li-

goniams, kurie po operacijų iš reanimacijos būna iškelti į skyrių, tačiau jų stebėjimas kiaurą parą privalo būti nenutrūkstantis. Įrangai įsigyti 350,000 litų paramą skyrė telekomunikacijų bendrovė „Tele2“. Ši bendrovė paramą Širdies chirurgijos centro vaikų anesteziologijos-reanimacijos ir intensyvios terapijos skyriui jau skyrė 2008 m. – už 300,000 litų buvo nupirktas specialios mažųjų ligonių gydymui skirtos reanimacijos įrangos.

SPORTAS

Kasablanka (ELTA) – Kasablankoje (Marokas) vykusiame pasaulio sambo veteranų čempionate Lietuvos atstovai iškovojo du sidabro ir penkis bronzos medalius.

Pasaulio vicečempionais tapo Arimantas Pocevičius (svorio kategorija iki 74 kg, Kėdainiai) ir Feliksas Jankauskas (iki 82 kg, Kaunas), o bronzos medalius pelnė Albertas Ka-

šėta (iki 74 kg), Juozas Dumbauskas (iki 82 kg, abu – Vilnius), Vitas Linonis, (iki 82 kg, Kaunas), Algirdas Gudaitis (iki 90 kg, Jurbarkas) ir Algimantas Norkeliūnas (iki 100 kg, Alytus). Čempionate dalyvavo daugiau nei 20 šalių atstovai. Varžybų dalyviai buvo suskirstyti į septynias amžiaus grupes (nuo 35 iki 75 metų). Lietuvai atstovavo 16 sportininkų.

Didžioji Britanija ir JAV kuria karinius planus dėl Irano

Londonas (BNS) – Didžiosios Britanijos kariuomenė su JAV kuria specialųjį planą Iranui ir kitiems galimiems neramumų židiniams Vidurio Rytuose, bet pareigūnai tikina, kad derybų metu neplanuojamas prevencinis puolimas prieš Teherano branduolinę programą.

Didžiosios Britanijos ministro pirmininko David Cameron administracija patvirtino, kad vyksta įprastinis planavimas su JAV dėl įvairių galimų scenarijų, įskaitant galimybę, kad JAV pajėgos naudosis

Didžiosios Britanijos karinėmis bazėmis. Dalis bazių galėtų būti naudojamos kaip misijų Artimuosiuose Rytuose rengimo postai.

Laikraštis „The Guardian“ pranešė, kad JAV prašė Didžiosios Britanijos leidimo naudotis jos bazėmis Kipre ir teritorijose Atlanto ir Indijos vandenyne. Pranešama, kad dėl bazių naudojimo tariamasi tam atvejui, jei prireiktų imtis veiksmų, siekiant sustabdyti Teherano branduolinę programą.

JAV Pietų Korėją įtrauks į priešraketinės gynybos skydą

Washington, DC (BNS) – JAV, išplėsdamos savo pasaulinį priešraketinės gynybos skydą Azijoje, nusprendė jį įtraukti Pietų Korėją. Tokiu būdu siekiama pasipriešinti galimam Šiaurės Korėjos puolimui, remdamasi JAV gynybos sekretoriumi Leon Panetta.

„Visų pirma, turint omenyje Šiaurės Korėjos provokacijas, aš manau, akivaizdu, kad Pietų Korėja ir JAV turi tvirtus bendradarbiavimo ryšius. Pasireiškus bet kokioms provokacijoms, mes kartu nuspręsimė, koks turėtų būti atsakas, jeigu to prireiktų“, – po susitikimo su Pietų Ko-

rėjos gynybos ministru Kim Kwan Jin sakė L. Panetta.

JAV gynybos sekretorius pranešė, kad jau buvo susitarta, jog Washington ir Seulas atidžiai stebės įvykius Šiaurės Korėjoje.

„Mes ką tik kalbėjome apie ‘TPY-2’ radarų sistemos išdėstymą Japonijoje, siekiant apsiginti nuo raketų išpuolių grėsmės. Mes ir toliau tęsime bendradarbiavimą su savo partneriais regione, norėdami išvystyti savo pajėgumą“, – teigė L. Panetta.

Šį mėnesį Šiaurės Korėja pranešė turinti raketų, kurios gali pataikyti į pagrindinę JAV teritoriją.

B. Obama atidavė savo balsą rinkimuose

Washington, DC (BNS) – JAV prezidentas Barack Obama atidavė savo balsą išankstiniuose šalies vadovo rinkimuose gimtajame Čikagos mieste. B. Obama, kuris tęsia rinkimų kampaniją aštuoniuose valstijose, yra pirmasis prezidentas, balsavęs išankstiniuose rinkimuose. B. Obama, spalio 25 d. atiduodamas savo balsą, skatino rinkėjus dalyvauti išankstiniuose rinkimuose, kurie šią savaitę surengti daugelyje valstijų.

Prezidento žmona Michelle Obama balsavo paštu. Remiantis statistika, išankstiniuose rinkimuose dalyvavo 7,2 mln. rinkėjų.

Jo varžovas respublikonų kandidatas Mitt Romney lankėsi Ohio valstijoje, kur siekė pelnyti rinkėjų paramą. Nacionalinės viešosios nuomonių apklausos rodo, kad M. Romney pirmąją 50 proc. prieš 47 proc. balsų.

„WikiLeaks“ pavišino slaptus JAV dokumentus, susijusius su kalėjimų politika

Washington, DC (BNS) – Tinklapis „WikiLeaks“ pavišino naują seriją slaptų JAV dokumentų, susijusių su pastarojo dešimtmečio elgesio su sulaikytaisiais politika. „WikiLeaks“ pavišino penkis JAV gynybos departamento tarnybiniam naudojimuisi skirtus aplankus, tarp kurių – Guantanamo įlankoje esančios JAV karinės bazės „Camp Delta“ kalėjimo standartinių procedūrų vadovas. Per ateinantį mėnesį tinklapis ketina nutekinti daugiau nei 100

slaptų dokumentų, susijusių su operacinėmis procedūromis sulaikymo centruose Irake ir Kuboje.

Dokumentuose pateikiama elgesio su sulaikytaisiais politika liūdnai pagarsėjusiame Irako Abu Ghraib kalėjime ir belaisvių stovykloje „Camp Bucca“ bei apklausų instrukcijos. Viename 2005 m. dokumente rašoma apie sulaikytųjų dingimą kitų JAV agentūrų nelaisvėje, kurių pavardės nebuvo įtrauktos į JAV karinius duomenis.

Didžioji Britanija suteikė prieglobstį Baltarusijos opozicijos vadovui

Minskas (BNS) – Baltarusijos opozicijos vadovo Andrej Sanikov žmona teigia, kad šiais metais iš kalėjimo paleistam jos vyrui Didžioji Britanija suteikė prieglobstį.

A. Sanikov per 2010 m. Baltarusijos prezidento rinkimus varžėsi su Aleksandr Lukašenka. Vakarų stebėtojai teigia, kad rinkimų rezultatai, pagal kuriuos A. Lukašenka iškovojo pergalę ir ketvirtą kadenciją šalies vadovo pareigose, buvo suklastoti. Pernai A. Sanikov buvo nuteistas 5

metus kalėti už protestų prieš A. Lukašenka perrinkimą organizavimą. Balandį A. Lukašenka jam suteikė malonę.

A. Sanikov žmona Irina Chalip, žurnalistė, kuriai dėl protestų teismas skyrė lygtinę bausmę ir uždraudė išvykti iš šalies, pranešė, kad Didžioji Britanija jos vyrui suteikė politinį prieglobstį. A. Sanikov naujienų agentūrai „Reuters“ sakė, kad Didžiojoje Britanijoje gyvena nuo rugpjūčio.

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOUB, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

LIETUVIŠKI**„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“**

puiki slauga,
žemos kainos

Tel. 708-207-5023

PASLAUGOS**Rito's Coffee**

- Skanus naminis maistas.
- Šiltas aptarnavimas.
- WI-FI internetas.
- Vaikų žaidimų kambarys.
- Banketinė salė 50-čiai svečių.

Tel. 708-424-1555

www.ritoscoffee.com

4116 Southwest Highway,

Hometown, IL 60456

(87th St. ir Southwest Highway kampas)

Century 21
Accent Realty

10200 S.
Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astykuny@aol.com

ASTA T. MIKUNAS

Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių
nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir
priemiesčiuose.

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

**SIŪLOME 10%
METINIŲ PALŪKANŲ**

Jūsų investicija yra apsaugota
Nekilnojamu Turtu.

**Investuojate ne daugiau kaip
65-70 proc. visos turto vertės**

Ilgametė patirtis ir daug laimingų klientų.

Dėl smulkesnės informacijos skambinkite

tel. 630-965-6608

PARDAVIMAS IR TAISYMAS**MIGLINAS TV**

GE/RCA ATSTOVYBĖ

2346 W. 69th Street

Tel. 773-776-1486

PERKA**Perku arba išsinuoju žemę**

Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti.

Apmokėjimas per banką. Sandorį

galima atlikti Lietuvoje ir JAV.

Tel. +370-616-93194,

Rolandas

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

**Pigiausi skrydžiai Finnair ir kitomis linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į****LIETUVĄ****VYTIS TOURS**

1-800-778-9847

www.vytistours.com

info@vytistours.com

40-24235th St., Douglaston, NY 11363

Prašau pasiteiraukite apie mūsų 2012 m. brošiūrą
kelionėms į Lietuvą ir Pabaltijį.

Dėl turistinių kelionių skambinkite Ritai Penčylienei.

Sužinoti kainas ir padaryti rezervaciją galite per

www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas,

Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė

Tel fax: 708-403-5717

mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene

Tel fax: 708-923-0280

pencylar@comcast.net

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!

Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

„Draugo“ sudoku Nr. 55

teisingai išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė:

Rita Karas, Darien, IL
Danguolė Mackevičienė, Palos Hills, IL
Martin Taoras, Findlay, OH
Ona Rušėnienė, Palos Hills, IL
Birutė Kasperavičienė, St. Petersburg, FL
Marija Tamulevičienė, Worcester, MA

Labai džiaugiamės, kad sudoku galvosūkiu tapo mėgstama „Draugo“ skaitytojų laisvalaikio pramoga. Primename, kad sudoku atsakymus mums galima siųsti paštu: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589; el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

Rinkimai JAV: išrinkime lietuvių

Atkelta iš 2 psl.

tės ir ryšių su Lietuva atitiesimas, kuriuos jau savo kadencijos pradžioje šiurkštakai sukreivojo prezidentė Dalia Grybauskaitė, atmesdama JAV prezidento Obama kvietimą vakarienei. O gal ir dar kai kas. Tai turbūt ir viskas.

Manau, kad ne. Ir čia mano atsakymas rašinio antraštės nustebintiems. Jeigu Romney bus išrinktas JAV prezidentu, Anužis skrenda į Vilnių kaip JAV atstovas – ambasadorius Lietuvai, ne kartą mano ausį kaitina skambutis. Tikrai, vis paabejoju? Taip, tikrai, užtikrina labai patikimas šaltinis. O jeigu taip, tad ar negauname tai, ko norime? Lietuvis patriotas, lietuvių šeimos augintas ir brandintas, JAV Lietuvių Bendruomenėje dirbantis, lietuvišką šeimą su taip pat tauria, lietuviškos šeimos subrandinta lietuvaite sukūręs, keturis sūnus lietuviškai auklėjantis,

Saulius Anužis – JAV ambasadorius Lietuvoje. Šalia dabartinės jo tarnybos Lietuvai – LR garbės konsulo JAV pareigū. Kiek daug gero mūsų tėvynei toks susipratęs JAV, o kartu ir Lietuvos, politikas gali padaryti. Kokios geresnės JAV prezidento rinkimų baigmės galėtumėme norėti? Tad ar neturime ja pasirūpinti ir prie tokios baigmės iškovojimo prisidėti? Visi lietuviai. Ne tik respublikonai, bet ir demokratai. Net ir užkietėję. Tuo labiau, kad ir Romney, nors ir mormonui, ne tik nesvetima, bet ir vedlė yra krikščioniškoji-humaniškoji politinė filosofija, ypač šeimos samprata ir jautrumas žmogaus gyvybės užmezgimo apsaugai. Beje, jo pagrindinis padėjėjas – viceprezidentas – katalikas. Koks lietuvis norėtų tokia politikai prieštarauti? Tad ir atsakymas: šio rašinio antraštė – ne paistalas, bet tikrovė. Belpa tik tą tikrovę sutvirtinti balsais rinkimuose.

KEPYKLA IR DELIKATESAI
 216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
 Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

<p>321 N. Clark, Chicago, IL 60654 312-644-7750 pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.</p>	<p>4305 S. Halsted, Chicago, IL 60609 773-624-9900 pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p. šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.</p>
--	---

Astrida Pauperas, gyvenanti **Oak Lawn, IL**, dar metus skaitys „Draugą“. Džiaugiamės, kad mus skaitote ir remiate atsiųsdama 50 dol. Labai ačiū už paramą.

Antanina Lauraitienė, gyvenanti **Plainfield, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Nijolė Zdanys, gyvenanti **La Grange, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame už paramą.

* Moteris ieško vyresnių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis ir anglų kalba, geros rekomendacijos. Tel. 773-507-4810.

* Gal gali kas nors pigiai parduoti, ar padovanoti važiuojantį automobilį. Tel. 630-670-8336.

* Vyresnio amžiaus žmonių pora (ką tik atvykusi iš Lietuvos), ieško bet kokio darbo. Tel. 630-670-8336.

* Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Sąžininga, darbšti, buitine anglų

kalba, gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Tel. 773-707-7902.

* Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo lietuvių šeimoje. Tel. 630-863-1168.

* Jums reikia pagalbos, sutvarkyti namus, apsiprekininti, pagaminti maistą 4-5 val. per dieną, skambinkite Nijolei 773-776-6785.

* Orland Park, IL, šalia prekybos centro, po remonto, išnuomojamas 2 mieg. butas ant ramente aukšte. Tel. 773-592-4064.

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
 DANTŲ GYDYTOJA
 Kalbame lietuviškai
 10 S. 640 Kingery Highway
 Willowbrook, IL 60527
 Tel. 630-323-2245
 Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
 DANTŲ GYDYTOJA
 9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
 Tel. 708-598-4055
 Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAS
 Dantų gydytoja
 9356 S. Roberts Road
 Hickory Hills, IL
 Tel. 708-598-2131
 Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
 Dantų gydytoja
 10745 Winterset Dr.
 Orland Park, IL 60467
 708-873-9074
 Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
 Dantų gydytoja
 4635 W. 63 St., Chicago, IL
 Tel. 773-735-7730
 9201 Broadway Ave., Brookfield
 Tel. 708-387-2020

DR. JOVITA KERELIS
 DANTŲ GYDYTOJA
 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
 Tel. 708-598-8101
 Valandos susitarus

IŠNUOMOJA

Pasaulio lietuvių centre
 išnuomojamos patalpos ofisui.
 Daugiau informacijos
 telefonu 630-257-8787.

SIŪLO DARBĄ

Ieškome patyrusios auklės 6 mėn. berniukui Čikagoje, Logan Square. Darbas 3 dienas per savaitę (treč., ketv. ir penkt.) nuo 8 val. r. iki 6 val. v. Skambinti: 773-986-0938 arba delele.ieva@gmail.com

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
 DANTŲ GYDYTOJAS
 Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
 Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
 4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
 55 E Washington, Ste 2401,
 Chicago, IL
 Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
 DANTŲ GYDYTOJA
 Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
 318 W. Touhy Avenue
 Park Ridge, IL 60068
 Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
 Dantų gydytoja
 15543 W. 127th St.
 Suite 101, Lemont, IL
 Tel. 630-243-1010
 Valandos susitarus

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!
 Gail. seserų padėjėjoms
 kompanionėms ir namų
 ruošos darbininkėms.
 Galima gyventi kartu arba atvykti
 į darbą ir išvykti.
 Kreiptis:
 ALL CARE
 Employment Agency
 Tel. 773-736-7900

Skelbimų skyriaus
 tel. 1-773-585-9500

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave **Bridgeview, IL 60455** Tel. 1 708-599-9680
 Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

A † A
JUOZUI NAUSĖDAI

mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą jo žmonai NIJOLEI, sūnums DARIUI ir ARUI su šeimomis.

Lietuvos Dukterų draugija

Mielai kolegei

A † A
**dr. ONAI GARŪNIENEI
 PRUNSKYTEI**

iškeliavus į Amžinybę, reiškiamė nuoširdžią užuojautą dukroms RŪTAI SULA ir dr. DALIAI SADAUSKIENEI, žentams, anūkams, giminėms bei artimiesiems ir kartu liūdime.

Lietuvių Dantų gydytojų sąjunga Čikagoje

**Bulgarijoje aptiktas seniausias
 Europos miestas**

Bulgarijoje archeologai aptiko seniausią Europos miestą, gyvavusį daugiau nei prieš 6 tūkstančius metų. Profesorius Vasili Nikolov aptiko miestą netoli druskos įdubų Provdijos miesto kaimynystėje. Provdijos savivaldybė yra Varnos regione, Šiaurės rytų Bulgarijoje. Ten pat aptikta ir pirmoji druskos gamykla Europoje.

Miesto gyvavimo laikotarpis nustatytas pagal iškastas dviejų metrų pločio ir trijų metrų aukščio akmenines sienas. Pasak archeologų ekspedicijos vadovo, tai yra vieni pirmųjų ir masyviausių Europos prieš-

istorės įtvirtinimų. Mieste esą gyveno apie 300 gyventojų ir pragyvenimui jie užsidirbdavo iš druskos gavybos. Sprendžiant iš kapaviečių radinių miestelėnai buvo turtingi. Pasak V. Nikolov, druska tuo metu buvo tokia vertinga kaip dabar nafta ir dėl to buvo įkurtas šis miestas.

Atradimą jau patvirtino mokslininkai iš Japonijos, Didžiosios Britanijos ir Vokietijos, kurie atidžiai sekė Provdijos druskų įdubų tyrimus. Iki šiol Provdija yra svarbus druskos gavybos centras.

Lrt.lt

**Etnokosmologijos muziejuje pastatytas
 kalendorinis akmenų ratas**

Lietuvos etnokosmologijos muziejaus lauke nuo spalio pradžios „išsikūrė“ 30 metrų skersmens, 20–30 tonų sveriančių akmenų ratas. Taip įgyvendinta etnokosmologijos pradininko dr. Gunaro Kakaro sumanymas muziejaus teritorijoje pastatyti kalendorinį akmenų ratą. Jis fiksuoja keturias pasaulio šalis ir Saulės tekėjimo bei nusileidimo kryptis ilgiausių ir trumpiausių dienų laikotarpiais.

Didžiuliai akmenys į muziejų pradėti gabenti 2003 metais. G. Kakaras kreipėsi į visų šalies apskričių administracijas, ragindamas atvežti po išpūdingą didelį akmenį iš kiekvienos Lietuvos apskrities ir taip simboliškai sustoti į vieną, visą Lietuvos ratą. Akmenis atvežė Vilniaus, Panevėžio, Utenos, Klaipėdos, Telšių ir Kauno apskritys.

Kalendorinis akmenų ratas su tankėjo iki 32 akmenų ir tapo Saulės disku su aštuoniais iš mažesnių akmenų suformuotais spinduliais. Ant centrinio rato akmens bus iškaltos Jurgio Baltrušaičio eilės: „Ko ieškai tu – čia pat greta/Būties aušra už tavo durų/Už tavo vartų Visata.“

Antroje akmens pusėje bus perkelta etnokosmologinio ženklo kopija nuo Valiulio akmens, kuris yra netoli nuo muziejaus, šalia Alantos bažnytkaimio. Valiulio ženkle pavaizduoti kiaušinio ovale iškalti trys mus supančio pasaulio simboliai – Mėnulio pjautuvas, kaip Žemės gyvybės ciklo simbolis, pasaulio centras – Saulė ir aukščiausios sferos simbolis – žvaigždė.

Kalendorinį akmenų ratą ir Saulės simbolių įamžino 125 rieduliai. Aštuonių Saulės spindulių galuose dar iškilis vėtrungės su lietuviškais vėjų pavadinimais. Šalia Saulės simbolio išikurs aštuonių Saulės sistemos planetų modeliai, atitinkantys realius Saulės sistemos dydžius. Visų planetų modeliai išsidėstys spiralės vijose santykinuose atstumuose nuo Saulės.

Kalendorinį akmenų rato ir Saulės sistemos modelio kompleksą užbaigs sferinis rankų darbo kaltinis Saulės laikrodis ir skulptūra, kuri atspindės žmogaus ryšį su Visata per fizinį ir dvasinį pasaulio pažinimą.

ELTA

Brangiam vyrui ir tėčiui

A † A
inž. a. a. JUOZUI NAUSĖDAI

mirus reiškiamė nuoširdžią užuojautą „Draugo“ bendradarbei NIJOLEI ir sūnums su šeimomis.

*„Draugo“ redakcija, administracija ir
 Draugo fondo taryba*

Gajus kūnas – budri dvasia!
 Ateitininkų medikų korporacijos GAJA šūkis

Brangiam kolegai, ateitininkui, Korp! Gaja uoliam nariui

A † A
dr. PETRUI RASUČIUI

mirus, reiškiamė nuoširdžią ir gilią užuojautą jo gyvenimo bendrakeivei, žmonai ALDONAI, vaikams VYTENIUI, VILIJAI, RŪTAI ir ANDRIUI, giminėms ir artimiesiems.

Netekome asmens, kuriam ateitininko ir gydytojo idealai buvo neatskiriami. Jis visuomet buvo pilnas optimizmo, energijos, pirmas stoti į darbą ir paskutinis nuopelnus skaičiuoti. Pasigesime jo šilumos ir draugystės.

Korp! Gaja nariai

**PETKUS & SON
 FUNERAL DIRECTORS**

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

**ALLIANCE – GAIDAS – DAIMID
 FUNERAL HOME**

4330 S. California Ave, Chicago, IL 60632

Priešais Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią

773-523-0440 Call us 1st

Gerald F. Daimid – Stanislaw Krozel Licensed Funeral Director Since 1993

Atnaujintos salės. Skubiais atvejais ir dėl kitų vietovių skambinkite 24 val. per parą. Kremavimas nuo \$1,395. Pašarvojimas tą pačią dieną – \$2,495 ir 1 nakties tradicinio šarvojimo paketas – \$3,495.

* Į kainą neįeina karstas ir kitos paslaugos. * Šias kainas gausite, paminėję šį skelbimą.

DOBILAS FUNERAL SERVICES

**Šarūnas Dobilas
 630-804-9093**

Visos laidotuvių paslaugos; Kūno/Pelenų pervežimas į Lietuvą.
Čikagos mieste ir jos apylinkėse

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Kultūros taryba ir JAV LB Vidurio vakarų apygarda** spalio 28 d. 1 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro Fondo salėje (14911 127th St., Lemont, IL 60439) ruošia Maironio 150-ojo gimtadienio minėjimą-koncertą. Dalyvauja Connecticut Lyric Opera solistė Jūratė Švedaitė ir Kauno valstybinio dramos teatro vadovas, aktorius Egidijus Stancikas. Bus rodomas dokumentinis filmas apie Maironio lituanistinę mokyklą, Lemont. Pasibaigus programai – vaišės. Pagrindinis rėmėjas – Lietuvių Fondas. Tel. pasiteirauti: 630-240-3343 arba 630-673-3384.

Egidijus Stancikas.

■ **JAV LB Lemont apylinkės Socialinių reikalų skyrius** trečiadienį, spalio 31 d., 2 val. p. p. kviečia visus į PLC skaityklą, kur bus rodomas Lietuvos TV filmas apie Žemaitijos miestelį ir jo apylinkes „Luokė“ iš ciklo „Mūsų miesteliai“.

■ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje** (Marquette Park) lapkričio 1d., ketvirtadienį, Visų Šventųjų dieną, 9 val. r. šv. Mišios bus atnašaujamos anglų kalba, 10:30 val. r. – lietuvių kalba. Tos pačios dienos vakare – 7 val. v. – kviečiame į šv. Mišias, kurių metu uždegsime žvakeles mirusiesiems ir prisiminsime juos maldose. Po Mišių, susikaupimo metu giedos solistė Genovaitė Bigenytė, eiles skaitys Dalia Žarskienė, vargonuos Jūratė Lukminienė. Vėlinių dieną – lapkričio 2-ąją – šv. Mišios bus aukojamos 8 val. r. Visą lapkričio mėnesį 8 val. r. Mišiose melsimės už mirusiuosius.

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje**, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) lapkričio 2 d. 7 val. v. vyks dailininkės Mary Muskus Graham parodos „Works on Paper/Kūriniai ant popieriaus“ atidarymas. Paroda tęsis iki 2013 m. sausio 4 d.

■ **Lapkričio 2 d., penktadienį, 7:30 val.** v. kviečiame visus į Čiurlionio galeriją, į Sigutės Ach parodos atidarymą – poeto Roberto Danio poezijos vakarą „Vienatvės paros“. Poeto eiles skaitys žinoma aktorė ir režisierė Birutė Mar, dalyvaus smuikininkas iš Lietuvos Sigitas Rubis.

■ **Šv. Kazimiero kongregacijos seserys maloniai kviečia** lapkričio 3 d., šeštadienį, dalyvauti Vėlinėse, kurių metu bus prisiminta kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė, melsimės už Maria High School steigėjus, mokytojus ir mokytojas bei jų šeimų narius, už Amžinybėn iškeliausias seseris kazimierietes bei kongregacijos rėmėjus. Mirusiųjų pavardės bus skaitomos nuo 9 val. r. Šv. Mišios aukojamos 9:30 val. r. Motiniškame name (2601 W. Marquette Rd., Chicago). Mišias atnašaus buvęs Maria High School mokytojas, St. James ligoninės Chicago Heights kapelionas kun. Ronald

Kondziolka, OFM. Atvykstant galite atnešti negendančių maisto produktų, kurie bus perduoti į SSC maisto sandėlį. Po Mišių – kavutė. Daugiau informacijos suteiks Michelle Brown tel. 773-925-8686 (trumpasis –114).

■ **Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga (ALIAS)** š. m. lapkričio 3 d., šeštadienį, organizuoja architektūrinę ekskursiją pėsčiomis po Čikagos centrą. Ekskursiją lietuviškai ves patyręs gidas Jurgis Anysas. Lauksime jūsų 11 val. r. „Architecture Foundation“ vestibulyje, 224 S. Michigan Ave., Chicago, IL (įėjimas iš Jackson gatvės). Apie dalyvavimą prašoma pranešti tel. 773-450-4180.

■ **Šiais metais Europos džiaz festivalyje** „European Jazz Meets Chicago“ Lietuvai atstovaus trimitininkas Dominykas Vyšniauskas, kurio pasirodymas vyks lapkričio 7 d., trečiadienį, 7:15 val. v. Čikagos kultūros centre (78 E Washington St., Chicago, IL 60602), Claudia Cassidy Theater salėje. Improvizuoto džiaz vakarai, kuriuose europiečiai muzikantai gros kartu su kolegomis amerikiečiais, vyks lapkričio 7–8 dienomis nuo 6:30 val. v. iki 11 val. v. ir pradės didesnį kelių dienų festivalį „Umbrella jazz festival“.

Dominykas Vyšniauskas.

■ **Lapkričio 8 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p.** „Seklyčios“ patalpose įvyks Tauragės klubo narių susirinkimas. Kviečiame dalyvauti visus klubo narius. Tel. pasiteirauti: 773-471-2239 arba 630-827-9712.

■ **Jaunimo centro didžiojoje salėje** lapkričio 11 d. vyks 55-oji jubiliejinė šventė. Šv. Mišios už gyvus ir mirusius centro narius bus aukojamos 1 val. p. p. Tėvų jėzuitų koplyčioje. 2 val. p. p. salėje vyks šventė. Stalus užsisakyti tel. 708-447-4501 (Milda Šatienė) arba 708-422-6514 (Irena Dirdienė).

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago IL 60629) penktadienį, lapkričio 16 d., 7:30 val. v. kompozitoriaus Michael Shimkus koncertas. Koncerto metu M. Shimkus pristatys savo naujausius kūrinius, gros gitara ir skambins fortepijonu. Kompozitoriui akompanuos Jason Segal.

■ **Čikagos lituanistinei mokyklai reikalingi** lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai vyresnėms klasėms. Kreiptis į mokyklos direktorę L. Apanavičienę tel. 708-296-3192 arba į direktorės pavaduotoją L. Timukienę tel. 708-262-1212.

A. a. Pranas Radis, Draugo fondo narys, amžinybėn iškeliaavo prieš 3 metus. Jo žmona Marytė Radienė, dukra Danguolė ir sūnus Romas, prisimindami savo vyrą ir tėvą metinių proga, Draugo fondui paaukojo 2,000 dol. Pranas Radis buvo nuolatinis „Draugo“ skaitytojas ir DF rėmėjas.

Draugo fondo taryba nuoširdžiai dėkoja už dosnią auką ir meldžia Aukščiausiojo palaimos.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos rugsėjo 30 d. vykusioje Bendruomenės dienoje akis buvo kur paganyti: Tarnysčių mugėje dalyvavo daugybė lietuviškų organizacijų. Remigijaus Satkausko nuotr.

Philadelphia garbės konsulė Krista Bard pranešė, kad pradėdama ruošti Lietuvos menininkų dalyvavimui 2013 m. Philadelphia Meno muziejaus amatų parodoje (2013 Philadelphia Museum of Art Craft Show). 2013 metais Muziejaus amatų paroda išskirtinį dėmesį skirs Lietuvai – parodoje dalyvaus 24 amatininkai iš Lietuvos. Konsulė K. Bard ir Vytautas Maciūnas kviečia Philadelphia lietuvius įsijungti į darbo komitetą 2013 metų parodai pasiruošti.

Philadelphia Convention Center (1101 Arch St., Philadelphia, PA) š. m. lapkričio 8 d. – 11 dienomis vyks paroda „Philadelphia Art Craft Show 2012“. Ypač kviečiami parodoje apsilankyti amatais besidomintys Philadelphia lietuviai (ketvirtadienį ir penktadienį paroda veiks nuo 11 val. r. iki 9 val.v.; šeštadienį nuo 10 val.

r. iki 6 val. v.; sekmadienį nuo 10 val.r. iki 5 val. p. p.). Susisiekiusiems su K. Bard (tel. 215-327-0499; el. paštas: kbard@kristabard.com) iki spalio 31 d. bus parūpinti pigesni įėjimo į parodą bilietai (10 dol.).

Daugiau apie parodą rasite tinklalapyje: www.pmacraftshow.org

JAV LB Philadelphia apylinkės info

DĖMESIO DĖMESIO

Puiki proga studentui užsidirbti. „Draugo“ raštinėje reikia pagalbos. Darbo valandos ir mokestis pagal susitarimą.

Ieškome asmens, galinčio rasti norinčių reklamotis „Drauge“. Asmeniui 3–4 mėnesius bus mokama alga. Po to – komisiniai pagal susitarimą.

„Draugas“ skelbia prenumeratų vaju.

Naujiems prenumeratoriams – 20 proc. nuolaida.

SKELBIMAI

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Aukštos indėlių palūkanos
2 proc. trejiems metams terminuoti indėliai, 2.5 proc. trejiems metams IRA terminuoti indėliai
California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, California
Tel. **310-828-7095**
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti našlaičiams, beglobiams ir su negalia vaikams, daugiavaikėms šeimoms ir studentams Lietuvoje. Aukojo: Jonas ir Ona Treškos **30 dol.**, Nida Grigalavičiūtė **20 dol.**, Daina Siliūnienė **100 dol.**, Petras ir Vida Dičpinigaičiai **360 dol.**; tęsiant studen-

tės paramą Meilutė Kusak **600 dol.**; neįgaliųjų šeimai dr. Rasa McCarthy **1,000 dol.**, Donatas Tijūnėlis **500 dol.** Labai ačiū. „Saulutė“ („Sunlight Orphan Aid“), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630)-243-6435, el paštas: indretijunelis@sbcglobal.net; [tinklalapis: www.sunlightorphanaid.org](http://www.sunlightorphanaid.org)